

KYMI-YHTYMÄ

HENKILÖKUNNAN
JULKAISU

- 1 Isännöitsijä Curt Cedercreutz 60-vuotias
- 2 Metsänhoitaja Olli Pesonius: Metsäosaston keskustaimitarha Heinolassa
- 4 Metsämiehet opintoretkeilyllä Nynäsin metsissä ja taimitarhassa
- 7 30-vuotiaasta istutuskuusikosta jo ainespuuta
- 8 'Kymille olen puuta ajanut'
- 9 Kansainvälinen kuorintakokous
- 10 Högforsin ammattikoulun uusi oppilaskonepaja
- 12 Uusia konekaavaajia koulutetaan
- 12 Kuusankosken Sotainvalidit 25-vuotias
- 14 Kymintehtaan TPK 60-vuotias
- 16 Voikkaan TPK voitti Jehu-maljan
- 17 Sotainvalidien Veljesliiton ansiomitali yhtiöllemme
- 17 Ranskalaisia lentokadetteja Kuusankoskella
- 18 Kuntojuhla Hallassa
- 19 Kudontatöiden näyttely Voikkaalla
- 20 Dipl.ins. Walentin Tinnis: Vaikutelmia Yhdysvalloista
- 25 Kuusankosken Karjalaiset 20-vuotias
- 26 Kuusankosken Urheiluseura 50-vuotias
- 27 Jokamiehen yleisurheilukilpailut Voikkaalla
- 28 Pitkäaikaisesti palvelleita
- 29 Merkkipäiviä
- 31 Manan majoille
- 32 Terveysisar Seija Halme: Liikennetapaturmat ja ensiapu

Kirjoitusten ja kuvien lainaaminen ilman lupaa kielletty

TOIMITUS: VASTAAVA TOIMITTAJA: VEIKKO TALVI - TOIMITUSSIHT.: HELI KYLLÖNEN - KIRJAPAINO: KOUVOLAN KIRJA- JA KIVIP.

Muovihuoneissa kasvatettuja yksikesäisiä männyntaimia totuttamassa talveä vastaanottamaan

Millaisiin tuloksiin päästään metsänistutuksen avulla, siitä kertovat vakuuttavalla tavalla yhtiön omistaman Nynäsin tilan istutusmetsiköt. Nytemmin metsänkasvattajien mielenkiinto Nynäsiä kohtaan on entisestään kasvanut, kun tilan vanhoille heinäpelloille on perustettu keskustaimitarha, pinta-alaltaan 15 ha. Metsäosasto on asettanut päämääräksi omien metsien taimitarpeen tyydyttämisen itse tuottamillaan taimilla.

Högforsin ammattikoulun uusi oppilaskonepaja on valmistunut ja otettu käyttöön. Jokaiselle oppilaalle tullaan nyt antamaan monipuolinen peruskoulutus, minkä jälkeen tapahtuu erikoistuminen oppilaan taipumusten ja tehtaan työvoimatarpeen mukaan. Uusien valimotyöntekijöiden saamiseksi ammattikoulu on yhdessä valimon kanssa

toimeenpannut konekaavaajakurssin, johon osallistui 19 nuorta miestä eri puolilta Suomea.

Kuusankoskella on vietetty juhlasymphonyä. Kymintehtaan TPK täytti 60, Kuusankosken Urheiluseura 50, Sotainvalidien Veljesliiton Kuusankosken osasto 25 ja Kuusankosken Karjalaiset 20 vuotta.

Dipl.ins. Walentin Tinnis, joka opiskeli ASLA-Fulbright-stipendiaattina Yhdysvalloissa, kertoo opiskelustaan Teknillisessä korkeakoulussa M.I.T:ssä, sikäläisistä instrumenttitehtaista, puunjalostuslaitoksista ja amerikkalaisesta elämäntyylistä.

'Miksi harrastetaan liikuntaa', oli voimistelunopettaja Pekka Ojan esitelmän aiheena Hallan 10-vuotiskuntojuhlassa. Mielenkiintoista esitelmää selostetaan lehdessämme.

Isännöitsijä Curt Cedercreutz 60-vuotias

Isännöitsijä, dipl. insinööri, vapaaherra Curt Cedercreutz täyttää marraskuun 23 päivänä 60 vuotta. Hän on syntynyt Helsingissä, tuli ylioppilaaksi Nya svenska läroverketistä v. 1924 ja valmistui paperi-insinööriksi Teknillisestä Korkeakoulusta v. 1929, minkä jälkeen hän täydensi teknillisiä opintojaan Englannissa Walmsleyn tehtailla.

Dipl. ins. Cedercreutz tuli v. 1930 yhtiömme palvelukseen Kymintehtaalte, jossa hän oli jo opiskeluaikanaan ollut harjoittelijana. Toimituaan erilaisissa insinööritehtävissä Kymin paperitehtaassa vuoteen 1939 hänet nimitettiin yhtiön ostopäälliköksi ja v. 1945 konttoripäälliköksi. V. 1950 hänestä tuli Kuusankosken tehtaiden isännöitsijä. Kun yhtiön päätehtaiden laajentamisen johdosta sekä tuotanto- että myyntipuolella jouduttiin suorittamaan organisaatiomuutoksia, kuuluu hänen isännöitsijän tehtäviinsä nykyisin Kymintehtaan vanhojen tuotantolaitosten lisäksi v. 1964 valmistunut Kuusanniemen sulfaattiselluloosatehdas ja paperinmyynnin johtaminen. Isännöitsijä Ceder-

creutz, joka on palvellut yhtiötämme jo 36 vuotta, on siten erittäin monipuolisesti perehtynyt yhtiömme toimintaan ja hänen kokemuksensa ja taitonsa ovat koituneet yhtiömme hyväksi niin teknillisellä ja kaupallisella kuin hallinnollisellakin alalla.

Isännöitsijä Cedercreutzilla on hoidettavanaan lukuisia luottamustehtäviä teollisuuden piirissä. Hän kuuluu Suomen Paperitehtaitten Yhdistyksen osasto 2:n ja Paperikonttorin hallituksiin, Oy Telko Ab:n hallintoneuvostoon, Suomen Metallikutomo Oy:n ja Haapakosken Tehdas Oy:n johtokuntiin sekä Tampereen Verkatehdas Oy:n hallitukseen.

Isännöitsijä Cedercreutzin nimi liittyy läheisesti myös Köyliön kartanoon, joka on kuullut Cedercreutz-suvulle jo 1700-luvulta saakka. Köyliön Vanhakartanon nykyisenä isäntänä hän on esimerkillistä kulttuuriharrastusta osoittaen vaalinut tämän kuuluisan kartanon historiallisia perinteitä. Hänen muista harrastuksistaan mainittakoon filatelia, metsästys ja ampumaurheilu.

Metsänhoitaja Olli Pesonius:

Metsäosaston keskustaimitarha Heinolassa

Valtakunnallinen taimitilanne on viime vuosina jatkuvasti kiristynyt, mikä johtuu yhä tehostuvasta metsänviljelytoiminnasta maassamme. Puuntuottoa pyritään suunnitelmallisesti lisäämään ja siksi taimien kysyntä on ollut tarjontaa suurempi.

Yhtiömme metsäosasto päätti pari vuotta sitten tehostaa taimituotantoaan ja päämääräksi asetettiin yhtiön omien tilojen taimitarpeen tyydyttäminen itse tuotetuilla taimilla. Haettaessa sijainnillisesti sopivaa aluetta keskustaimitarhaksi päädyttiin yhtiön omistaman Nynäsinsalon tilan vanhoihin pelto-alueisiin Heinolan kaupungin tuntumassa. Taimitarhan maaperälle asetetaan tietyt vaatimukset. Niinpä hienojakoinen savi- ja hiesupitoinen maa ei routimisen vuoksi ole sovelias. Nynäsin kauan heinänkasvatukseen käytetyt pellot, pinta-alaltaan 15 ha, todettiin suoritettujen kemiallisten ja mekaanisten maa-analyysien perusteella erittäin

sopiviksi puuntaimien kasvatusta varten.

Tulevan taimitarhan perusmuokaus aloitettiin keväällä 1964, jolloin koko alue myrkytettiin. Kasvunsa aloittaneen heinän kuoltua

Taimitarhan hoitaja metsätekniikko Eino Ritari toteaa, että keväällä kylvetyistä männynsiemenistä on turvealustalla muovihuoneen lämmössä varttunut hyväkuntoisia taimia, joista pisimmät ovat venyneet jopa 30 cm:n mittaisiksi

kolmen viikon kuluttua aloitettiin maan muokkaus, alueen salaajittaminen ja kiveäminen. Varsinainen taimien kasvatusta päätettiin aloittaa keväällä 1965. Kuitenkin otettiin heti käyttöön n. 1,5 ha:n alue, joka oli ollut muokkauksen alaisena. Tälle alueelle kouluttiin n. 70 000 kpl kuusentaimia ja kylvettiin 40 kiloa kuusensiementä taimien kasvatuk-

Keskustaimitarhan neljässä muovihuoneessa kasvatettiin kuluneena kesänä n. miljoona männyntainta

seen liittyvien kysymysten selvittämiseksi.

Männyntaimien kasvatuksen ensivaihe päätettiin suorittaa uudella ns. muovihuonelinjalla, jolloin siemen kylvetään muovihuoneisiin keväällä ja kasvatetaan ensimmäisen kasvukauden ajan kasvihuoneita vastaavissa olosuhteissa. Tällöin saavutetaan seuraavat edut: Ajassa voitetaan yksi vuosi, sillä 1-vuotias muovihuoneessa kasvatettu taimi vastaa 2-vuotiaista ulkosalla kasvatettua. Siemenmäärästä saadaan kolminkertainen taimisato. Eräs taimitarhojen vaikeimmista kysymyksistä — rikkaruohon torjunta — eliminoidaan kokonaan, koska kasvatus tapahtuu 10–15 cm paksulla rikkaruohottomalla, voimakkaasti lannoitetulla turvealustalla. Tämän jälkeen 1-vuotiset n. 20 cm pitkät taimet koulitaan varsinaiselle taimitarha-alueelle 5 cm:n taimivälein rivivälin ollessa n. 25 cm. Vuoden vahvistuttuaan taimet ovat metsäänistutuskelpoisia.

Tarkoitusta varten hankittiin neljä 47 m × 7,5 m:n kokoista muovihuonetta kastelulaitteineen. Niissä

Nynäsin taimitarhan käytössä on tarkoitukseen sopivaa peltä 15 ha ja keinokastelulaitteet, joiden avulla koko pinta-ala saadaan kastelluksi kahdessa viikossa

Taimien rivivälit kuohkeutetaan tällaisella moottorikäyttöisellä haralla ja monissa muissa työvaiheissa on koneista taimien kasvattajille paljon apua

Syksyn kiireitä taimitarhan pelloilla: 2-vuotiaitten kuusentaimien koulutusistutus käynnissä

voidaan kasvattaa n. miljoona koulituskelpoista tainta kesässä. Syksyllä kasvihuoneet puretaan ja varastoidaan. Taimet saavat puutua ulkona talven varalle. Ensimmäisen kesän tulos oli hyvä ja taimet ovat tällä hetkellä koulittuna odottamassa ensi keväänä tapahtuvaa metsään siirtoa.

Taimitarhan ulkoalueelle on hankittu kastelujärjestelmä, joka käsittää oman pumppuhuoneen, maanpäällisen putkiverkoston ja siirrettävät sadettimet, joilla koko 15 ha:n alue pystytään kastelemaan parissa viikossa. Keinokastelu onkin nykyaajan taimitarhassa välttämätön.

Kuusen kasvatus päätettiin aluksi suorittaa yksinomaan ulkona. Tällöin taimi varttuakseen istutuskel-

poiseksi vaatii neljän vuoden taimitarhavaiheen. Siemenen kylvön jälkeen taimia kasvatetaan kaksi vuotta, jonka jälkeen ne koulitaan samoin kuin männyntaimet kuitenkin sillä erotuksella, että kuusentaimet koulimisen jälkeen varttuvat taimitarhassa vielä kaksi vuotta saavuttaakseen istutuskelpoisen koon. Viime kesänä koulittiin kaikkiaan n. miljoona kuusen-

tainta ja kesällä 1966 saadaan omasta kylvöstä n. 2 miljoonaa koulituskelpoista tainta. Kuusentaimienkin kasvatuksessa siirryttäneen ehkä myös muovihuonekasvatukseen, jolloin ensimmäisestä 2-vuotisvaiheesta selvittää yhdessä vuodessa.

Viime kesänä suoritettiin taimitarha-alueen peruslannoitus. Humuspitoisuuden lisäämiseksi ajettiin alueelle n. 5 cm:n paksuinen jyrsinturvekerros. Turve tuotiin Haukka-suolta.

Taimitarhassa pystytään sen nyt tultua valmiiksi kasvattamaan 3—4 miljoonaa tainta riippuen kuusen ja männyn suhteesta. Tarkoituksena on koneellistaa taimitarhatyöt nykyisen taimitarhatekniikan tarjoamin keinoin.

Nynäsin keskustaimitarhassa pyritään kasvattamaan yhtiön omia metsiä varten mahdollisimman hyvää taimiainesta. Tällöin tulee aina muistaa, että taimien kasvatus taimitarhassa ei saa olla itsetarkoitus, vaan että taimien tuleva kasvu- paikka on metsässä.

Taimitarhan hoitajaksi nimitettiin keväällä 1965 metsätekniikko Eino Ritari, joka sitä ennen oli toiminut Päijänteen hoitoalueen Heinolan piirin piirityönjohtajana.

Metsämiehet opintoretkeilyllä Nynäsin metsissä ja taimitarhassa

Nynäsin tilan metsät, koealat ja keskustaimitarha olivat viime kesänä lukuisten retkeilyjen kohteena. Harvassa paikassa onkaan metsäalan ammattimiehillä, metsänkasvattajilla ja luonnonystävillä niin paljon nähtävää suppealla alueella kuin Nynäsin mailla. Juuri tällä hetkellä, jolloin metsänuudistamisesta on tullut kansantaloudellinen, suorastaan kansallinen tehtävä, kannattaa käydä Nynäsissä omin silmin toteamassa, millaisiin tuloksiin metsän keinollisella uudistamisella ja muilla metsänhoidollisilla toimenpiteillä päästään.

Myös Yksityismetsänhoitajayhdistyksen tämänkertainen kesäretkeily suuntautui Nynäsiin. Retkelle osallistui seitsemisenkymmentä puunjälöstusteollisuuden ja puutavara-kaupan palveluksessa olevaa metsänhoitajaa ja metsäammattimiestä. Retkeilyn johtajana toimi metsäneuvos Bj. Bützow. Asiantuntijoina olivat mukana metsäntutkimuslaitoksen professorit Reino Kalliola, Kullervo Kuusela, Risto Sarvas ja P. J. Viro.

Lajittelun läpäisseiden taimien istuttaminen koulutuspenkkeihin tapahtuu tällaista kevytrakenteista pyörillä varustettua laitetta apuna käyttäen

Kun taimet on asetettu tällaisen 'kamman' piikkien väleihin, siirretään ne vakoön, jonka istuttaja polkee jalallaan umpeen

Professori Kullervo Kuusela selosti viljelykuusikoiden kasvua ja kehitystä. Erityisesti hän keskittyi Nynäsin tilan viljelykuusikoiden harvennuksiin. Niitä on suoritettu neljällä eri tiheydellä, jotka ovat vaihdelleet aivan tiheästä kuusikosta jopa 40:n prosentin poistoon. Kokeet on suoritettu vuosina 1961—1962, joten varsinaisia tuloksia ei vielä tässä vaiheessa voida esittää. Huomattavaa on kuitenkin, että nämä viljelykuusikot tuottavat hehtaarilta 10—16 kuutiota, kun ta-

vallinen metsämaa tuottaa vain 4—5 kuutiota.

Professori P. J. Viro esitelmöi kangasmetsien lannoituksesta todeten, että kasvutekijöitä tutkittaessa on havaittu olevan eniten puutetta käyttökelpoisesta tyypestä. Typpilannoituksella on todettu saatavan kustannukset takaisin joissakin tapauksissa jopa nelinkertaisena. Nynäsin tilan koealat ovat kuitenkin niin hyvillä kasvupaikoilla, ettei typpilannoituksella ole saatu juuri mitään positiivista aikaan.

Kokeita jatketaan muilla lannoitteilla kuin typellä ja näillä erikoiskokeilla pyritään saamaan kasvunlisäystuloksia.

Aluemetsänhoitaja Olli Pesonius esitteli retkeläisille Nynäsin taimitarhan ja professori Viro teki selkoa muovihuonetaimilla istutetusta koealasta, jonka eri ruuduissa tehdään kokeita turpeella ja lannoitteilla. Parhaimmat taimet todettiin olevan sellaisilla koeruu-
duilla, joissa on käytetty eniten turvetta — 10 m³ aarille — ja lan-

Retkeilyn johtaja metsäneuvos Bj. Bützow puolessa vuosisadassa tukkipuun mittoihin ennättäneen istutuskruusen äärellä

Professori P. J. Viro männyntaimien koeruu-
tuloksia esittelemässä

noitteista havaittiin kalkkitypen antavan parhaan tuloksen.

Ilvespolun varrella valtion luonnonsuojeluvalvoja professori Reino Kalliola esitelmöi maisemanhoitoon liittyvistä kysymyksistä. Klassillisesta luonnonsuojelusta on kehittynyt maisemanhoito, jonka on oltava joustavaa, sillä kulttuurimaisema on alati muuttuva. Myös sosiaaliset näkökohdat on otettava huomioon. Maamme kaupunkimaisuus

Aluemetsänhoitaja Olli Pesonius selostaa retkikunnalle Nynäsin keskustaimitarhaa

ja teollistuu nopeata vauhtia ja syntyy ahtausta asutuskeskusten lähistöllä. Tällöin on pidettävä huolta siitä, että ihmisille turvataan pääsy luonnon pariin, sillä onhan maise- ma yhteistä omaisuuttamme. Pu- hutaan myös taloudellisesta luon- nonsuojelusta. Metsien osalta tämä alkaakin olla yleisesti tunnettua.

Ilvespolun varsi on hoidettu ennen kaikkea maisemallisia näkökohtia ajatellen ja vaellus harjanteilla kiipeilevää polkua pitkin muodostuukin juhlahetkeksi niin metsäammatti- miehelle kuin tavalliselle luonnonystävälle

Päivämarssin päätepisteessä Vierumäen urheiluopistolla kokoonnuttiin iltanuotiolle kuuntelemaan opiston johtajan Tauno Juurtolan esitystä opistostaan

Valtion luonnonsuojeluvalvoja, professori Reino Kalliola esitelmöi maiseman- hoidosta suomalaisen ihannemaiseman keskellä Ilvespolun auditoriossa

Mutta metsä on luonnollisesti muu- takin kuin pelkkä puuntuottaja. Esi- merkiksi täällä Ilvespolulla olem- me suomalaisen ihannemaiseman keskellä, harjulla kauniine männik- köineen ja molemmiin puolin välk- kyvine vesineen. Tällaista maise- maa meidän on suojeltava ja osat- tava hoitaa oikealla tavalla.

Keskustelun aikana metsäneuvos

Bützow ja aluemetsänhoitaja Pe- sonius totesivat, että viime aikoina yleisön käyttäytymisessä Nynäsin mailla on tapahtunut ilahduttavaa kehitystä. Heinolalaiset retkeilijät osoittavat oikeata ulkoiluhenkeä ja suhtautuvat kunnioittavasti ja hel- lävaroen luontoa kohtaan.

Kolmisenkymmentä kohdetta kä- sittänyt retkeily päättyi Vierumäen urheiluopistolle, jossa iltanuotion äärellä opistonjohtaja Tauno Juurtola selosti urheiluopiston historiaa ja toimintaa.

30-vuotiaasta istutuskuusikosta jo ainespuuta

Maamme metsät ovat vähitellen muuttumassa viljelymetsiköiksi. Luonnonvaraisesta metsästä tulee 'pelto', jossa kasvatetaan puita, kuskakin maastokohdassa sille soveliainta puulajia. Vain näin menetellen saamme puunkasvun lisääntymään ja maallemme elintärkeän puunjalostusteollisuuden raaka-ainetarpeen tyydytetyksi.

Millaiselta tuollainen kylvetty tai istutettu puuntuottometsä näyttää ja minkä näköisiksi maamme metsät tätä periaatetta noudattaen tulevat muuttumaan, siitä saamme havainnollisen kuvan Nynäsin tilan metsissä. Metsätien varrella on kilometrikaupalla tiheitä synkkiä kuusikoita ja valoisia männiköitä. On aivan nuoria taimistoja mutta myös jo paksurunkoisiksi varttuneita metsiköitä. Tämä metsä koostuu eräänlaisista pikku lohkoista, joilla kullakin on tasakasvuinen taimistonsa tai puustonsa. Ihminen onkin ne suunnitellut, kylvänyt tai istuttanut sekä hoivannut niitä päämääränä mahdollisimman suuri puuntuotto.

Satoa ei voida kuitenkaan korjata kuin vasta vuosikymmenien päästä. Metsänkasvattajan tulee siten kyetä ajattelemaan ja toimimaan pitkäjännitteisesti. Hänen työnsä tulokset koituvat tulevien sukupolvien hyväksi, mutta jos hän on nuoresta pitäen tässä metsänkasvatuksessa mukana, hän ennättää itsekin suorittaa ensimmäisiä hyötyharvennuksia istuttamassaan metsässä.

Tämän on saanut kokea metsäosaston Heinolan piiriesimies Martti Vinnola. Jo poikasena hän Seestan kartanon ja sen sivutilan Sipuran metsissä sai ensimmäisen kosketuksen metsänviljelyyn ja kun hän nuorena Tuomarniemen metsä-

koulusta valmistuneena metsäteknikkona tuli yhtiöemme palvelukseen, hän joutui Nynäsin metsissä ensi töikseen raivaamaan roskapuuta pois joulukuusen korkuisesta istutuskuusikosta. Tuosta hetkestä on kulunut jo lähes neljä vuosikymmentä. Joka vuosi sota-aikaa lukuun ottamatta on Nynäsissä metsänistutusta ja -kylvöä jatkettu. Vinnola on nähnyt näiden taimistojen varttuvan metsiksi, joissa suurimmat puut yltävät jo tukkipuun mittoihin.

Piiriesimies Martti Vinnola muistelee metsäneuvos Albin Torckellia, jolle nämä Nynäsin istutusmetsät olivat sydämen asia. Kun metsäneuvos saapui Heinolaan, sanoi hän heti sisään astuttuaan, että pannaanpas poissaololappu oveen ja lähdetään taimistoja katsomaan. Joskus lappu sai olla ovesa vielä seuraavankin päivän, niin mielistynyt oli metsäneuvos Nynäsin metsäkokeiluun. Usein hänen mukanaan oli myös muita asiantuntijoita, mm. tunnettu ulkomaisten havupuiden kasvattaja Tigerstedt Elimäen Mustilasta. Tuolta ajalta ovatkin peräisin vierasmaalaiset havupuu-metsiköt, jotka koristavat Nynäsin metsiä.

Poikaset keräsivät kuusen ja männyn käpyjä hakkuilta, joilla oli kasvanut hyviä siemenpuita. Kävyt kuivattiin riihissä ja ravistettiin katiskaverkkopohjaisissa seuloissa. Kuusentaimet kasvatettiin taimitarhoissa 4-vuotiaiksi ja kouluttiin 2-vuotiaina kuten nykyisinkin. Sen sijaan istutus tapahtui aina vain keväisin roudan sulattua. Lapsia ja naisia oli mukana näissä istutusryhmissä. Ensi alkuun kuuset istutettiin 180 cm:n välein. Sitten etäisyydet kasvoivat kahteen metriin ja nykyisin ne ovat 220 cm. Tällä

tavoin Nynäsin ennen koivuvaltaisesta metsästä on vähitellen tullut kuusivaltainen. Suojana ollut koi-vikko on sopivan ajan tullen saanut väistyä rynnistävän kuusikon tieltä samoin kuin vesaikko. Kuivat, avoimet maat on kylvetty männynsiemenellä ja nämä männiköt kasvavat kilpaa kuusikkojen kanssa. Periaatteena on ollut, ettei aariaakaan metsänkasvuun soveliaista maata ole pidetty joutilaana.

Erästä istutusmetsikköä on alettu nimittää Vinnolan kuusikoksi. Se on istutettu 4-vuotiailla kuusen-

Piiriesimies Martti Vinnola v. 1936 istuttamassaan kuusikossa, josta ensimmäinen sato on jo korjattu

taimilla v. 1936. Kuivettuneet puunjätteet ja kannot kertovat, että siellä on jo suoritettu ensimmäinen ainespuuhakkuu. Kolmessakymmenessä vuodessa metsä on siten antanut ensimmäisen sadon. Vinnola on nähnyt istuttamansa kuusikon kasvavan metsäksi. Hän on leimauskirveineen saanut käsillä tämän metsän ja tuloksena on ollut monta mottia hyvää paperipuuta.

Metsästä Kymin-
tehtaalle ja takaisin
Taavettiin on ollut
Matti Punkkisen
jokapäiväinen
ajo-ohjelma
neljän vuosi-
kymmenen ajan

Perillä ollaan ja
selluloosatehtaan
mittamies ottaa
vastaan Punkkisen
pinoaman ja
kuljettaman
kuorman

"Kymille olen puuta ajanut"

— Tokkopa ne minun Kyminteh-
taalle ajamani puut mahtuisivat
Saksanahon varastopaikalle. Vuo-
desta 1929 alkaen olen kesät talvet
ajanut melkein yksinomaan Kymin
Osakeyhtiön puutavaraa täältä Luu-
mäeltä ja toisinaan myös naapuri-
pitäjästä Sippolasta. Mutta nyt olen
päätännyt lopettaa. Olen täyttänyt
70 vuotta ja liikennelupakin menee
umpeen. Riittänee minun osaltani.
Autostani en kuitenkaan luovu.
Käyn sillä kalassa ja toimittelen
asioitani.

Näin kertoili meille kuormaa
tehdessään luumäkeläinen Matti
Punkkinen. Yksityisenä puu-
tavaraliikennöitsijänä hän on tehnyt
mittavan päivätyön, sitäkin arvok-
kaamman, kun hän jalkainvalidina
on yltänyt hyvän miehen suorituk-
siin. Nelisenkymmentä vuotta sitten
hänen lonkkansa vioittui rautatie-
vaunujen välissä puutavaraa lastat-
taessa. Veli oli alkanut harjoittaa
puutavaraliikettä ja Matti Punkki-
nen oli ruvennut tämän apulaiseksi.
Kun onnettomuus teki hänestä jal-
kavaivaisen, päätti hän hankkia
kuorma-auton. Hän osti käytetyn
'Viiksi-Heikin' ja siitä lähtien ovat

Matti Punkkinen ja kuorma-auto
olleet erottamattomat työtoverit ja
ystävät. Hän ei ole ehtimiseen vaiht-
anut ajokkia uuteen kuten mo-
net tekevät. Nykyinen auto onkin
järjestyksessä vasta kuudes. Sillä
on ikää kymmenisen vuotta ja ajo-
kilometrejä takanaan lähes 300 000,
vaikkei sitä päältäpäin autovanhuk-
seksi arvaisikaan. Omistaja ja ajaja
on pitänyt siitä hyvää huolta.

Puutavaran ajajan ammatti ei ole
yksinomaan autossa huristelemista.
On osattava ajaa metsäteillä ja on
päästävä pinon viereen vaikeassa-
kin maastossa. Talvella lumi teet-
tää paljon töitä. Automiehen pa-
himmat viholliset ovat kuitenkin
pimeys, sumu ja liukas tien pinta,
varsinkin kun nämä kaikki ovat
samanaikaisesti kiusana. Siinä suh-
teessa marras- ja joulukuu ovat pa-
hinta aikaa. Onneksi tieolot ovat
viime aikoina suuresti parantuneet.
E erityisen tunnustuksen Punkkinen
antoi yhtiömme rakentamille ja
hoitamille metsäteille. Ne vievät
selvästi voiton sellaisista teistä, jois-
ta huolehtiminen on usean osak-
kaan vastuulla.

Punkkinen on tottunut lähtemään

kotoaan Taavetista töihin aamulla
puoli seitsemän tienoissa. Aamupäi-
vä kuluu varastopaikalle ajoon ja
kuorman tekoon. 2,2 metrin pituis-
ten pölliin latominen auton lavalle
15,5 m³:n suuruiseksi kuormaksi on
aikamoinen urakka. Vanhana mie-
henä Punkkinen ei ollut hankkinut
autoonsa koneellista kuormaaajaa.
Hänen apunaan on vain käsin kier-
rettävä viinturi, jolla hän hinaa la-
valle raskaat pölli. Pääsääntöisesti
hän tekee kuorman käsin apunaan
toisessa kädessään 'mokura', jonka
piikin hän napauttaa puuhun kiinni.
Tilapäisesti kuorman tekoon joutu-
vat eivät kuulemma osaa mokuraa
käyttää, mutta ammattimiehelle se
on korvaamaton työväline.

Haastattelun aikana kuorma kas-

voi nopeasti. Taitavasti Punkkinen
säilytti tasapainon epätasaisen pi-
non päällä, latoi huolellisesti puut
kuormaan, täytteli poterot, mittasi
tarkkaan pinon korkeuden ja kii-
pesi ketterästi kuorman päälle vii-
meistelemään kuorman. Reunalau-
tojen kiinnittäminen ja kuorman si-
tominen vei sekin aikansa. Näin oli
päivä ahkerassa työssä vierähtänyt
lähelle puolta päivää ja matka teh-
taalle alkoi. Ennen tielle ajamista
Punkkinen varmisti, ettei pyörien
tiellä ollut töröttäviä kantoja ja
muuta esteitä, jotka olisivat voineet

vahingoittaa raskaassa lastissa olevan auton kumeja. Mikään ei harmita automiestä enemmän kuin kuorman purkaminen autovaurion tai muun syyn takia. Sellaista sattuu kuitenkin silloin tällöin, olipa automies kuinka huolellinen ja ammattitaitoinen tahansa.

Lähes parituntisen ajomatkan aikana Punkkinen söi eväänsä. Suupalan haukkaaminen silloin tällöin on Punkkisen mielestä ratevaa ajankulua ja samalla syöminen raskaan kuormaamisen jälkeen virkistää. Matka taittui kuten niin tuhansia kertoja aikaisemminkin tuttua Salpausselän maantietä myöten läpi Kouvolan ja sisään tutusta tehtaantopista Kymin selluloosatehtaan purkauspaihalle. Siellä olivat puiden vastaanottajat mittakeppeineen paikalla. Vastaanottolaput täytettiin, nosturin liinat köytettiin välipuiden kanssa kahteen lohkokoon pinotun kuorman ympärille ja yhdessä hetkessä Punkkisen aamupäivän ahkeroinen tulos siirtyi kuorimon liotusaltaaseen. Kotimatka saattoi alkaa. Perillä kotona oli vielä huolehdittava autosta, jotta se jälleen seuraavana aamuna hyrähtäisi virkuna ja työtarmoisenä käyntiin.

Matti Punkkinen pitää itseään 'kymiläisenä'. Aina on ollut ajoja tarjolla, luottamukselliset suhteet ovat vallinneet metsäosaston ja hänen välillään ja yhteistyö on luistanut kaikin puolin hyvin. Hyvä muisto jää Punkkiselle Kymin ajoista ja pitkäaikaisesta yhteistoiminnasta.

— Matti Punkkinen on ollut esimerkillinen puutavaran ajaja, kertoi piirityönjohtaja Kalle Kivelä. Ei ole jäänyt Punkkisen jäljiltä pinnon pohjille puita lojumaan. Jos eivät ole kaikki mahtuneet viimeiseen kuormaan, on hän tehnyt vielä puhdistusmatkan ja kerännyt loputkin viimeistä pölliä myöten. Matti Punkkinen on tehnyt työnsä kiitosta ansaitsevalla tavalla ja ehdoton vastuuntuntoa osoittaen.

Kansainvälinen kuorintakokous

Suomessa pidettiin syys—lokuun vaihteessa kansainvälinen puunkuorintakokous, jonka järjestivät YK:n alaiset maatalous- ja elintarvikejärjestö FAO, Euroopan talouskomissio ECE ja kansainvälinen työjärjestö ILO. Symposiumiin osallistui tutkijoita, metsänhoitajia, tehtaiden käyttöinsinöörejä ja kuorimakoneiden suunnittelijoita sekä valmistajia. Johtajana toimi tohtori Richard Wettstein Sveitsin metsäntutkimuslaitoksesta.

Opintoretkeilyn aikana symposiumin osanottajat tutustuivat maassamme käytettäviin kuorintamenetelmiin myös metsätyömailla ja puunjalostustehtaissa. Retkikunnan 113:sta osanottajasta oli ulkomalaisia 75. Edustettuina olivat Ruotsi, Norja, Tanska, Länsi-Saksa, Belgia, Hollanti, Ranska, Sveitsi, Itävalta, Italia, Iso-Britannia, Irlanti, Neuvostoliitto, Puola, Tshekkoslovakia, Jugoslavia, Kanada ja Argentina.

Ohjelmassa oli myös käynti yhtiömme omistamalla Nokan tilalla Luumäellä. Täällä vieraat toivotti tervetulleiksi ylimetsänhoitaja Topi Heikkerö selostaen samalla yhtiön tuotantolaitoksia, metsäosaston organisaatiota, puunhankintaa ja kuljetuksia. Tämän jälkeen vieraat seurasivat varastopaikalla koneellista kuorintaa ja tutustuivat Nokan tilan metsiin. Metsäretken aikana

Ylimetsänhoitaja Topi Heikkerö (oik.) esitelmöimässä retkikunnalle Nokan tilalla avustajanaan metsänhoitaja Fred Kalland

hirvikin suvaitsi tervehtiä harvinaisia vieraita. Rakovalkean ääressä nautitun lounaan jälkeen matka jatkui Kuusankoskelle, jossa tutustuttiin Kuusanniemen selluloosatehtaan teknillisen johtajan Erkki Laasosen opastuksella.

Kuorimanäytöksessä esiteltiin pieniä kuorimakoneita

Rehtori Pertti Jaanu esittelemässä
oppilaskonepajan koneiden sijoitusta
pienoismallin avulla

Högforsin ammattikoulun uusi oppilaskonepaja

Oppilaskonepaja liittyy ammattikoulu-
rakennukseen omana siipenä

Oppilaskonepajan uusia levyntyöstö-
koneita ja tulevia ohutlevyseppiä

Työnohjaaja Heikki Jokela vastaa
hitsauksen ja levytöiden opetuksesta

Högforsin Tehtaan Konepajakou-
lun koulutalo, jonka ensimmäisen
osan olemme aikaisemmin esitelleet
lehdessämme, on nyttemmin koko-
naisuudessaan valmistunut. Syksyllä
1964 otettiin käyttöön teorialuokat
ja viime talven sekä kesän kuluessa
rakennettiin oppilaskonepajan kä-
sittävä siipi. Tämän arkkitehti Tor-
Erik Herlerin piirtämän erittäin
tarkoituksenmukaisen kouluraken-
nuksen kokonaistilavuus on 7 000
m³. Taloa suunniteltaessa on otettu
huomioon tilojen soveltuvuus myös
Högforsin Tehtaan ammattikurssi-
toimintaa varten.

Oppilaskonepajan pinta-ala on
450 m² eli kaksi kertaa suurempi
kuin vanha tehtaan yhteydessä si-
jainnut työpaja. Esijännitettujen
puukaarien ansiosta ei ole tarvittu
lainkaan tukipilareita, vaan suuri
halli on yhtenä avoimena tilana.
Päädyssä on iso ovi, josta kuorma-
autokin voi ajaa halliin sisälle. Mo-

lemmilla pitkillä sivuilla on isot
ikkunat, minkä lisäksi loisteputket
antavat kaikkialle tasaista ja miel-
lyttävää valoa. Tehokas ilmastointi
poistaa nopeasti savun ja hitsaus-
kaasut. Tavanomaisen puupalikka-
lattian sijasta on käytetty iskun-
kestävää erikoisbetonia.

Koneistuksensa puolesta tämä
työsali on melkein täydellinen
pienoiskonepaja. On jyrsinkoneita,
sorveja, hiomakoneita, porakoneita,
smirgeleitä, viilakone, pistohöylä,
karkaisu-uuni, levyntyöstökoneita
ja hyvät hitsauslaitteet. Vanhat ko-
neet on kunnostettu, puhdistettu ja

maalattu ja lisäksi on hankittu uusia. Kirjoitukseemme liittyvissä kuvissa kaikkia koneita ei ollut vielä asennettu. Keskelle hallia tulee sijoitettavaksi työkalujakelu.

Konepajakoulun ohjelmassa käytännöllisellä opetuksella ja työharjoittelulla on keskeinen sija. Teoria-aineiden opetus tapahtuu kullekin luokalle syksyllä kolmen ja keväällä neljän viikon yhtämittaisena jaksena. Kun uusi oppilas tulee tammikuussa kouluun, hän joutuu aloittamaan metallimiehen aakkosista. Hän valmistaa ensimmäiseksi piirtopuikon ja 13 esi-

nettä käsittävän viilausharjoitus-sarjan. Tämän jälkeen hän saa osallistua tehtaan konepajakoululle antamien tilaustöiden suorittamiseen. Tietenkin aloitetaan helpoista töistä, mutta taidon karttuessa tehtävät tulevat vaativammiksi. Pyrkimyksenä on, että puolentoista vuoden aikana oppilaille annetaan oppilaskonepajassa metallimiehen yleiskoulutus. Se käsittää viilauksen, asennusviilauksen, sorvauksen, jysynnän, hitsauksen ja levytyöt. Tähän saakka vanhassa oppilaskonepajassa ei ollut edellytyksiä näin monipuolisen peruskoulutuk-

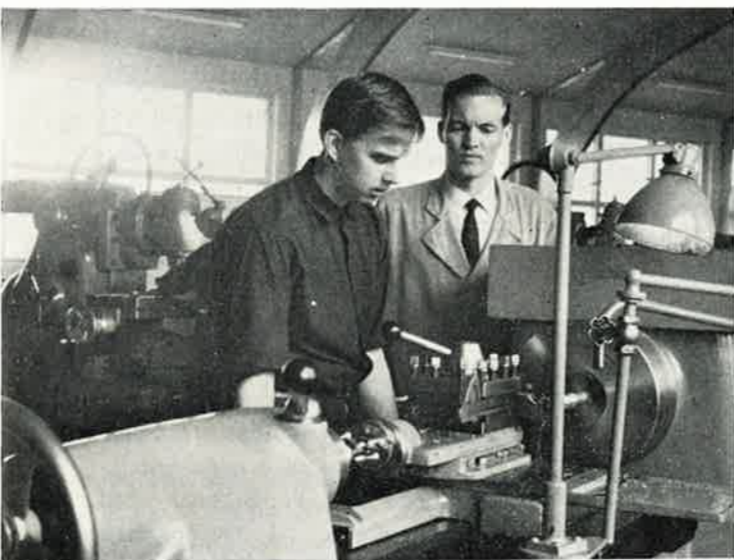
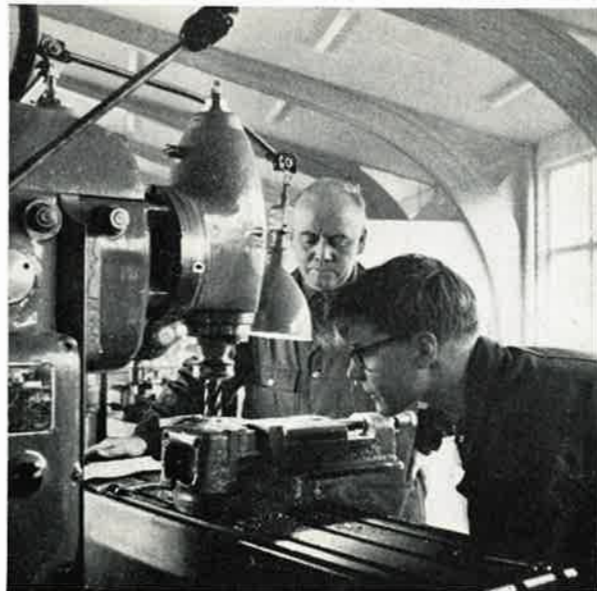
sen antamiseen.

Vähitellen alkavat oppilaan käytännölliset taipumukset selvitä, mikä helpottaa hänen lopullista ammatinvalintaansa. Hän pääsee tehdas-osastoille miehen töihin, mutta palaa myöhemmin vielä oppilaskonepajaan valmistamaan näytetyönsä.

Taipumusten lisäksi määrättyy

Esijännitettyjen puukaarien ansiosta ei tarvita tukipilareita ja samalla on saatu aikaan avara ja arkki-tehtoonisesti kaunis työsal

Työnopettaja Aarne Mattila ohjaamassa nuorta metallimiestä jysinkoneen käytössä

Ammattikoulun vastaavana työnopettajana toimii tunnettu urheilija teknikko Matti Järvi

oppilaan tuleva ammatti myös tehdään työvoimatarpeen mukaan. Eräillä aloilla ammattimiesten tarve on suuri, kun sen sijaan joidenkin erikoismiesten tarve saattaa rajoittua vain yhteenkin. Ammattikoulusta valmistuvien ammattimiesten nimikkeistö on varsin monipuolinen. Se sisältää seuraavat ammatit: viilaaja, sorvaaja, jysijä, hioja, hitsaaja, ohutlevyseppä, paksulevyseppä, putkiasentaja, sähköasentaja, valimoasentaja, konepiirtäjä, emalilaborantti, lämpölaborantti, autoasentaja, trukki-asentaja, mallivii-laaja ja mallipuseppä.

Uusia konekaavaajia koulutetaan

Uusien ammattitaitoisten valimotyöntekijöiden saamiseksi Högforsin Tehtaalte järjestettiin syyskuussa 10-päiväinen konekaavaajakurssi yhteistoiminnassa konepajakoulun ja valimon kanssa. Kurssille osallistui 19 miestä, jotka olivat kotoisin eri puolilta maata aina Pohjois-Karjalaa ja Lappia myöten. Kurssilaiset olivat asevelvollisuuden suorittaneita mutta alle 30-vuotiaita. Edellytyksenä oli myös hyvä terveys sekä valimotyöhön sopiva vankka ruumiinrakenne. Perheellisille luvattiin järjestää asunto ja poikamiehille yhteismajoitus.

Opetusohjelma käsitti 80 tuntia, joista tietopuolisia aineita oli 20 ja työnopetusta 60 tuntia. Opetus tapahtui iltapäivävuorossa. Klo 14 koonnuttiin ammattikouluun ja klo 16 siirryttiin valimoon, jossa työnopetus kesti klo 22:een. Tunti-

Konekaavauskurssilla oli osanottajia eri puolilta Suomea

opetuksessa valimotekniikalle annettiin pääpaino. Lisäksi selviteltiin tehtaan organisaatiota ja valmistusohjelmaa, työturvallisuutta, työlainsäädäntöä, valimon työvälineitä ja koneita, raaka-aineita ja verestettiin hieman laskutaitoa.

Valimossa opetettiin kädestä pitäen konekaavausta ja oppilaat perehtyivät myös valimon muihin töihin. Täten he saivat kokonaiskuvan uudesta työpaikastaan. Tähän saakka uuden miehen kouluttaminen konekaavaajaksi on tapahtunut varsinaisella työpaikalla. Hän on joutunut suoraan tuotantoprosessin vauhtiin ja useissa tapauksissa hänelle ennestään outoon ympäristöön. Siksi sopeutuminen on monelle tuottanut vaikeuksia. Kurssista saadut myönteiset kokemukset kehoittavat jatkamaan tällaista tehostettua työhönottovalmennusta.

Työnopettaja Pauli Lento opettamassa konekaavausta Lammilta kotoisin olevalle Aimo Hannulalle

Kuusankosken Sotainvalidit 25-vuotias

Lauantaina lokakuun 2 päivänä ammattikoulun juhlasalissa vietettiin harrastunnelmaista juhlaa. Oli kulunut päivälleen 25 vuotta Sotainvalidien Veljesliiton Kuusankosken osaston perustamisesta. Ajatukset palautuivat ankariin kohtalon vuosiin, jolloin tulevaisuudelta ei uskallettu paljoakaan odottaa. Voimat oli jännitettävä äärimmilleen ja koetettava päästä eteenpäin päivä kerrallaan. Taistelimme olemassaolomme puolesta, mutta nyt olemme vakuuttuneita siitä, että taistelimme myös tulevaisuuden, paremman huomenen puolesta.

Juhlassa oli mieluisaa todeta, etteivät sotainvalidit ole yksinään sotien raskasta perintöä hoitamassa, vaan että heillä on myös paljon ystäviä. Toivokaamme, että näin jatkuisi vielä kauan, sillä kyllä monen kohdalla sodan kolhaisut tunnetaan elämän loppuun saakka. Vaikka Kuusankosken Sotainvalidien riveistä on kuluneena 25:nä vuotena poistunut manan majoille 43 sotainvalidia, on yhdistyksessä yhä 183 jäsentä, heistä selkäydinvammaisia 2, tuberkuloottisia 17, amputoituja 24, aivovammaisia 28, niveljäykistymiä ja muita vastaavia 88 ja 24 sellaista, joiden haitta-aste on alle 10 prosenttia.

Olisi erehdys luulla, että osaston toiminta olisi supistunut vain jonkinlaiseksi yhdessäoloksi. Esimerkiksi viime vuonna osaston toimistossa, joka on säännöllisesti auki kerran viikossa, oli 280 käyntiä.

Kyselyt koskivat elinkorkoa, verotusasioita, kuntouttamista ja monia muita tiedustelijan kannalta tärkeitä asioita. Vähäksi ei ole arvioitava myöskään osaston harjoittamaa taloudellista tukitoimintaa, omaa kesämökkiä Koivurantaa Urajärven rannalla, retkiä ja kuntout-

Erkki Rask toimii hitsaajana Kymin korjauspajassa

Vapaaehtoisena talvisotaan joutunut ja kuudetta vuotta yhtä mittaa sotaväen kirjoissa ollut Alpo Mälkki on saanut radioasentaja- ja käämijäkoulutuksen ja työskentelee käämijänä Voikkaan sähkökorjaamossa

tamisohjelmaa. Kuntouttamisesta onkin tullut melkein pätevä. Iän mukana sodassa saadut haavat alkavat entistä enemmän muistuttaa itsestään. Jäseniä särkee ja ne alkavat jäykistyä. Tehokas kuntouttaminen on tällöin paras keino

terveyden ja työtehon säilyttämiseksi.

Tärkeintä on kuitenkin, että sotainvalidit vammastaan huolimatta suorittavat hyödyllistä työtä siinä missä muutkin. Esittelemme tässä kirjoituksessa heistä kolme: hitsaaja Erkki Raskin Kymin korjauspajalta, käämijä Alpo Mälkin Voikkaan sähkökorjaamolta ja jyrsijä Sulo Hacklinin Voikkaan korjauspajalta. Heidän kaikkien tarina on merkittävällä tavalla samanlainen. Jokainen heistä astui sodassa miinaan ja seurauksena oli vaikea jalkavamma. Kukaan heistä ei saanut tervehdyttyään ammattikoulutuksen ja sitä vastaavan paikan yhtiössämme. Eikä siinä kaikki. Kukin heistä on myös rakentanut itselleen omakotitalon.

25-vuotisjuhlassa jaettiin ansiomerkkejä ja pienoislippuja useille yksityisille ja yhteisöille sotainvalidien hyväksi suoritetusta merkittävästä työstä

Kuusankosken Sotainvalidien johtokunta: vas. Viljo Vesterinen, Lasse Pakkanen (sihteeri), Eino Mäkelä, Unto K. Koskinen (puheenjohtaja), Eero Vauhkonen, Petter Laukkanen, Mauno Pesu ja Arvo Vuori

Sulo Hacklin on parikymmentä vuotta työskennellyt suuren jyrsinkoneen ääressä Voikkaan korjauspajassa

Kymintehtaan TPK 60-vuotias

Tänä syksynä on tullut kuluneeksi 60 vuotta järjestetyn palonsammutustoiminnan alkamisesta Kymintehtaalla ja Kuusaalla. Kymintehtaan Tehdaspalokunta, Kymintehtaan ja Kuusankosken VPK:n työn jatkaja ja VPK-perinteiden vaali, vietti tapahtumaa arvokain juhlallisuuksin sunnuntaina lokakuun 3:ntena.

Juhlapäivän aamuna johtokunta suoritti kunniakäynnit sankarihaudalla ja Einar Ahlmanin, Alvar

Brejlinin, E. A. Biesen, Hjalmar Ruthin, Alvar Harlinin, F. Kajanderin, V. Hyytiäisen, Kalle Veronan ja E. Loodin haudoilla.

Päiväjuhlaa edelsi ohimarssi, jonka otti vastaan isännöitsijä Curt Cedercreutz. 60-vuotisjuhla pidettiin ammattikoulun juhlasalissa. Runsaslukuisen kutsuvierasjoukon ja juhlayleisön toivotti tervetulleeksi palopäällikkö Pentti Nieminen, joka muistutti mieliin jo iäisyyteen siirtyneiden ja nykyisten palokuntalaisveteraanien suoritettaman suuriarvoisen työn palokunnan, yhtiön ja koko paikkakunnan hyväksi.

Juhlivan palokunnan ohimarssi Ekholmintiellä

Dipl.ins. Erik Olander Teollisuusvakuutuksesta mainitsi juhlapuheessaan seuraavaa: Tehdaspalokunnan voima pohjautuu paikallistuntemukseen. Palokunnassa on mukana miehiä eri osastoilta, henkilöitä, jotka päivittäisen työnsä yhteydessä voivat seurata kehitystä. Palomiehet tuntevat joka sopen, tuntevat kohteen myös mahdollista paloa, räjähdystä tai muuta onnettomuutta ajatellen. He tietävät etukäteen vahingon leviämisen mahdollisuuden, rajoituslinjat, heikot paikat eri kohteissa ja prosessiin liittyvät erikoisvaarat. Sammutus-

Palokunnan uudeksi kunniajäseneksi kutsuttiin kamreeri Jussi Veronaseremoniamestareina palopäällikkö Pentti Nieminen (oik.) ja palokunnan sihteeri Birger Helén

60-vuotisjuhla pidettiin ammattikoulun juhlasalissa

työn aikana palokuntalaiset tekevät kaiken mahdollisen vahinkojen rajoittamiseksi ottaen huomioon myös jälkivahingot. Tehtävä on jokaiselle miehelle läheinen, sillä kysymyksessä ovat omat ja työtoverien edut. Suurteollisuus ylläpitää nykyään tehdaspalokuntia lähinnä omia tehtaita ja niihin liittyviä asuntoalueita varten, mutta eräillä suurillakin paikkakunnilla tehdaspalokunnat sopimuksen perusteella

huolehtivat myös kunnallisesta palotoimesta, kuten täällä Kuusankoskella.

Palokunnan sihteeri Birger Helén esitti laatimansa palokunnan

Juhlapuheen piti dipl.ins. Erik Olander Keskinäisestä Teollisuusvakuutuksesta

Suomen Palopäälystöliiton ansioristin ja -mitalin sekä Palokuntien Keskusliiton mitalin saaneet

Kymintehtaan TPK:n veteraaneja Kymintehtaan mestarikerholla vietetyssä palokuntalaisten perhejuhlassa

historiikin. Juhlan musiikkiohjelmasta huolehtivat Kuusankosken Työväen Soittajat kapellimestari Pertti Huuhkon ja Sekakuoro Kai-ku dir.mus. Hilka Norkamon johdolla.

Juhlassa kutsuttiin palokunnan kunniajäseneksi 22 vuotta palokunnan sihteerinä toiminut kamreeri Jussi Verona. Isännöitsijä Curt Cedercreutz luovutti Suomen Palopäälystöliiton ansioristin palomestari Vilho Mankille ja palomestari Leo Toukkarille sekä ansiomitalin Jorma S. Harlinille, Antti Tuomiselle ja Eino Rouhiaiselle. Palokuntien Keskusliiton mitalin saivat Oiva Avikainen, Niilo Harjula, Olli Harlin, Pauli Lauren, Matti Karlsson, Veikko Kukkanen ja Olavi Simonen.

Vapaan sanan aikana palokunta sai vastaanottaa lukuisia onnentoivotuksia. Kuusankosken kauppalan puolesta onnittelivat kauppalanjohtaja Eero Salmenoja ja palotarkastaja Aulis Jäntti. Seurakunnan onnittelut toivat taloudenhoitaja Erkki Väre ja hankintapäällikkö Eino Kivinen. Lisäksi onnittelivat 60-vuotiaasta palokuntaa Keskinäinen Teollisuusvakuutus, Suomen Palopäälystöliitto, Kymen läänin Palokuntaliitto, Kymen läänin Palopäälystöyhdistys, lähiseutujen palokunnat, yhtiön muiden tehtaiden palokunnat ja monet muut.

Yhtiön onnittelut esitti isännöitsijä Curt Cedercreutz. Hän mainitsi, että muutamassa hetkessä tuli voi

tuhota suuria taloudellisia arvoja ja tuotannollinen toiminta saattaa pahoin hääriytyä. Vaikka tehtaitamme uudistettaessa ja laajennettaessa paloturvallisuuteen kiinnitetään jatkuvaa huomiota, ei koskaan voida saavuttaa ehdotonta varmuutta. Tarvitaan palokuntaa, joka hälytyksen tapahduttua on mahdollisimman nopeasti palopaikalla. Mutta vielä tärkeämpää on tuntea olosuhteet ja tietää, miten tulee menetellä, jotta tuli saataisiin nopeasti sammumaan ja jotta vahingot voitaisiin rajoittaa mahdollisimman vähäisiksi. Tämä edellyttää palokunnalta hyvää koulutusta, harjoituksia ja tehdastuntemusta; pelkkä alttius ja innostus eivät ri-

tä. Puhuja korostikin erityisesti sitä, että palokuntatoiminnassamme on koulutukselle ja ennakkovalmennukselle tehdasolosuhteita silmällä pitäen annettu niin merkittävä sija. Kuvitellun vaaran muututtua todellisuudeksi palokunnan iskuvalmius on se ase, johon turvaamme ja johon luotamme. Mutta tuota iskuvalmiutta ei saavuteta yksinomaan koulutuksen ja harjoituksen avulla; se edellyttää myös juuri tuota alttiutta ja innostusta, epätsekästä ja uhrautuvaa asennetta. Vaikka hyvilläkin aatteilla on taipumus aikojen kuluessa väljähtyä ja kokonaan sammuaikin, on palokuntalaishenki säilyttänyt ihmehen hyvin elinvoimaisuutensa. Ainakin täällä Kuusankoskella on asian laita näin. Siitä on annettava varaukseton tunnustus palokuntalaisveteraaneille, johtajille ja miehistölle.

137 hälytystä kuluneena kymmenvuotiskautena

Palokunnan täyttäessä 50 vuotta julkaistiin lehdessämme yksityiskohtainen historiikki. Rajoitumme-kin tällä kertaa palauttamaan mieleen vain viimeisen kymmenvuotiskauden tapahtumat.

Voikkaan TPK voitti Jehu-maljan

V. 1959 osastopäällikkö Hjalmar Ruth, jolle kuului Kuusankosken tehtaiden ja kauppalan palopäällikkyyks, luopui yli 40 vuotta kestäneestä aktiivipalveluksesta. Edellisenä vuonna oli niin ikään eronnut palokunnasta paikallinen palopäällikkö Alvar Harlin. Hänen seuraajakseen Kymintehtaan TPK:n päälliköksi tuli insinööri Pentti Nieminen. Hänet nimitettiin myös kauppalan palopäälliköksi.

Palokunnan nykyiseen johtokuntaan kuuluvat puheenjohtajana Pentti Nieminen, varapuheenjohtajana Vilho Mankki, sihteerinä ja taloudenhoitajana Birger Helén ja muina jäseninä Ensio Myyrä, Kauko Haimi, Olavi Simonen ja Eino Koskinen.

Viime toukokuun 27 p:nä suoritettiin palokunnan uuden lipun nautaus ja vihkiminen. Tässä juhlassa tilaisuudessa palokunta esiintyi ensimmäisen kerran kokonaisuudessaan uusissa tummansinisissä puvuissa. Syksyinen soihtukulkueperinne on edelleen elossa. Palokunnan omistuksessa oleva Sääksniemen lava on antanut monenlaista puuhaa palokuntalaisille. Juhannusjuhlien voittovaroilla on järjestetty opinto- ja virkistysmat-

koja toimitsijatehtäviä hoitaneille arvan suosimille Tukholmaan, Kööpenhaminaan ja Hollantiin. Matkaohjelmaan on kuulunut tutustumisen matkakohteiden paloasemiin ja palokalustoon. V. 1961 neljä palokuntalaista kävi Länsi-Saksassa suuressa sammutusvälinäytelyssä. Palokuntalaisten tileistä on kerätty avustuksia moneen hyvään tarkoitukseen.

Palokunta on v:sta 1953 osallistunut menestyksellisesti Jehu-malja-kilpailuun ja voitti sen v. 1964. Kymintehtaan joukkueen muodostivat Kauko Haimi, Ensio Myyrä, Leo Honkanen, Reino Kinnunen, Olavi Simonen, Risto Rautio, Veikko Kukkanen ja Jorma Harlin.

Kymmenvuotiskautena 1956—1965 palokunta hälytettiin 137 kertaa. Vaikein sammutustehtävä oli klooritehtaan natriumperoksidiasastolla 1960 sattunut räjähdys ja sen aiheuttama tulipalo. Tulen leviäminen tehtaan muille osastoille saatiin ankarin ponnistuksin estetyksi. Ansiokkaasta sammutustyöstä Kymintehtaan ja Voikkaan tehdaspalokunnat saivat tunnustuksen osoituksena Teollisuus-Palon Palovaaran Torjuntasäätiön plaketin.

Vasta kolmatta kertaa Jehu-maljakilpailuun osallistunut Voikkaan TPK toi Jehu-maljan ja suuren palkintosaaliin mukanaan Vaasas-

ta, jossa 29 palokuntaa ja 232 palokuntalaista kilpaili syyskuun 19 ja 20 p:nä maan palokuntalaismestaruudesta. Voikkaa tuli tietokilpailussa toiseksi ja kalustokilpailussa kolmanneksi, mutta oli yhteispisteissä paras. Viime vuonna Jehu-maljan voittaneen Kymintehtaan TPK:n joukkueen johtaja Kauko Haimi voitti tietokilpailun henkilökohtaisen mestaruuden ja Voikkaan Esko Lautamatti oli kolmas. Kuvassa Voikkaan voittoisa joukkue kuvattuna vastaanottotilaisuudessa palokunnantalossa: vas. lukien Pekka Kossila, Kalevi Mattila, Juhani Montonen, Sulo Jolkkonen, Timo Kuusisto (joukkueen johtaja), Esko Lautamatti, Juha Puholainen, Pertti Niemelä ja varamiehet Jouko Kääriäinen sekä Erkki Mynttinen.

Sotainvalidien Veljesliiton ansiomitali yhtiöllemme

Puolustusvoimain komentaja jalkaväenkenraali Sakari Simelius on myöntänyt yhtiöllemme Sotainvalidien Veljesliiton 25-vuotisjuhlavuoden johdosta lyötetyn ansiomitalin. 3. divisioonan komentaja kenraaliluutnantti Jorma Järventausta ja esikuntapäällikkö eversti

Ilmari Leppälä kävivät 14. 10. luovuttamassa ansiomitalin yhtiön toimitusjohtajalle vuorineuvos K. E. Ekholmille.

Vastauspuheessaan vuorineuvos Ekholm mainitsi, että yhtiö antaa suuren arvon Sotainvalidien Veljesliiton suorittamalle työlle. Yhtiö on omalta kohdaltaan koettanut tukea varsinkin niitä sotainvalideja, jotka yhtiöläisinä joutuivat sotaan ja saivat siellä velvollisuuttaan

täyttäessään pysyvän vamman. Suurimmillaan on Kuusankosken tehtaiden palveluksessa ollut sotainvalideja alun toistasataa ja nykyisin heitä on n. 80. Myös paikallisen invalidiosaston ja yhtiön väliset suhteet ovat olleet läheiset ja luottamukselliset. Yhtiömme muilla tehtailla on sotainvalideihin ja heidän järjestötoimintaansa suhtauduttu samoin kuin täällä Kuusankoskella.

Ranskalaisia lentokadetteja Kuusankoskella

Syyskuun 9 pnä Kuusankoskella esiteltiin maamme puunjalostusteollisuutta ranskalaisille lentoupseereille ja lentokadeteille, jotka olivat koulutusohjelmansa mukaisesti tutustumassa maahamme. Koskelassa

järjestetyssä vastaanottotilaisuudessa vieraat toivotti tervetulleiksi isännöitsijä Curt Cedercreutz kertoen samalla yhtiömme toiminnasta. Ennen tehdaskierrokselle lähtöä dipl.ins. Erkki Laasonen selosti Kuusanniemen tehdasta ja dipl.ins. Anders Lund Voikkaan paperitehdasta. Onnistunut vierailu päättyi Koskelassa nautittuun lounaaseen. Vieraiden kiitokset esittivät kenraali Lecerf ja eversti Mustonen.

Isännöitsijä Curt Cedercreutz (vas.) esittelemässä vieraille Kuusanniemen selluloosatehtaan keittämön ohjaamoa. Hänestä oikealle Ranskan Suomessa oleva sotilasasiamies majuri Alexandre Gaillié, Ranskan ilmasotakoulun johtaja prikaatinkenraali Louis Jean Lecerf, kapteeni P. Jokinen ja eversti Kalervo Mustonen.

Ranskalaisia kadetteja Koskelan edustalla, jonne ei päästy lentämällä vaan tavallisten maarapujen tapaan linja-autoilla

Kuntojuhla Hallassa

Syksy merkitsee harrastustoiminnassa taitekohtaa. Kesän harrastusmuodoille jätetään jäähyväiset ja paneudutaan uusin innoin toisenlaisten harrastusten pariin. Yhtiön kuntourheilutoiminta johdattelee yhtiöläisiä läpi vuoden virkistävien ja reippaiden liikuntamuotojen pariin, jotka tosin osittain ovat samanlaisia ympäri vuoden, mutta syksyllä niidenkin osalta on taitekohta havaittavissa ainakin sikäli, että vietetään urheilukauden päätäjäisiä.

Hallan tehtaan työntekijöitä perheenjäsenineen oli 29. 9. kokoontunut tehtaan seuratalolle kuntojuhlaan, jota samalla vietettiin 10-vuotisjuhlan merkeissä. Satakunta liikunnan harrastajaa sai juhlassa palkinnon uinnin, pyöräilyn, hiihdon tai kävelyn aktiivisesta harrastuksesta. Paljon arvokkaampi palkinto näistä harrastuksista on tietenkin terveys, hyvä kunto ja

laisia säveleitä. Hallan tehtaan isännöitsijä Börje Carlson toivotti yleisön tervetulleeksi ja maisteri Lilli Olsson selosti Hallan tehtaan kuntourheilutoimintaa, sen saavutuksia ja vastaisia tavoitteita.

Liikunnan harrastuksesta

Voimistelunopettaja Pekka Oja Työterveyslaitokselta piti tilaisuudessa esitelmän aiheenaan 'Miksi

Voimistelunopettaja Pekka Oja
puhui kuntoliikunnasta

Hallan liikunta-asiat ovat maisteri Lilli Olssonin hoidossa. Hän on itsekin osallistunut harrastuskilpailuihin saaden nyt 10-vuotismerkin.

Tärkeätä on liikunnan harjoittamisessa nimenomaan säännöllisyys, jotta saataisiin aikaan näkyviä tuloksia.

Virkistykseen ja vaihtelun takia liikuntaa harrastava etsii vastapainoa arkiselle työlleen, pyrkii sen avulla unohtamaan työn rasitukset ja ikävyydet, poistamaan hermoston patoutumat ja onnistuukin siinä. Ainoa varjopuoli on se, että harrastus ei useinkaan ole säännöllistä eikä siitä niin ollen saa irti suurinta mahdollista hyötyä.

Sairauksien ehkäisyssä ja viivyttyksessä on liikunta ja kuntourheilu hyvä keino. Ajatellaanpa vaikkapa sydänsairauksia ja selkävikoja. Niin ikään liikalihavuuteen on säännöllinen liikunta terveellinen lääke. Liikalihavuus on korkean elintason seuraus — perinnöllistä liikalihavuutta ei ole — ravintomme on ravitsevaa, painomme nousee ja aktiivisuutemme vähenee. Syötyjen kalorioiden ja käytettyjen kalorioiden suhde ei pysy oikeana, lihomme ja

harrastetaan liikuntaa'. Hänen esityksensä perustui USA:ssa suoritettujen tutkimusten tuloksiin. Tutkimus osoitti, että liikuntaa harrastetaan pääasiassa neljästä syystä: paremman fyysisen kunnon saavuttamiseksi, virkistykseen ja vaihtelun hankkimiseksi, terveyden vaalimiseksi ja painon kurissa pitämiseksi. Puhuja perusteli kohta kohdalta näiden syiden suomat mahdollisuudet fyysisen ja henkisen kuntosuhteen kohottamiseksi.

Mitä tulee fyysisen kunnon kohottamiseen liikunnan avulla, on selvästi todistettu, että harjoituksen avulla ihminen pystyy lisäämään kestävyytään, voimiaan, nopeuttamaan sydämen toimintakykyä jne. Siitä ovat parhaina todistuksina esim. sairaiden henkilöiden kuntoutumisesta saadut hyvät tulokset.

Toinen 10-vuotismerkin saajista
nti Mirja Olsen vastaanottamassa
palkintoaan isännöitsijä Börje
Carlsonilta

Juhlan yleisöä kahvipöytien ääressä

tasapainoinen mieli, jotka monen muun varten otettavan seikan ohella saavutetaan näiden terveellisten harrastusten parissa. Juhlan aloitti Karhulan työväenyhdistyksen torvisoittokunta, joka puhalsi messinkitorvistaan ilmoille tuttuja suoma-

siihen ei apua löydy kuin treenauksesta tai — jatkuvasta nälässä elämisestä.

Miksi sitten ei harrasteta liikuntaa? Harrastuspaikkojen kunto, tiheys, läheisyys tms. eivät tilaston mukaan vaikuta asiaan. Useimmat harrastaisivat mielellään liikuntaa, mutta eivät pysty sitä toteuttamaan. Lisäksi nykyisenä teknillisenä aikana annetaan tiedolle ja uuden oppimiselle enemmän arvoa kuin fyysisille harrastuksille ja useinkin liian myöhään aloitetaan liikunnan harjoittaminen. Yhtenä syynä siihen, ettemme harrasta liikuntaa, on ihmisen luontainen vastenmielisyys fyysistä rasitusta kohtaan. Sitä paitsi liikunnan avulla saavutetut edut ja hyödyt ovat liian kaukana tulevaisuudessa. Heti ei saavuteta näkyviä tuloksia. Lisäksi voittajan palvonta ja hävinneen huomiotta jättäminen vaikuttavat asiaan, vaikka liikunnan harjoittamisesta tuleva hyöty onkin yhtäläinen kumpaisellekin. Liikunnan suomina etuja ei myöskään tunneta tarpeeksi hyvin. — Vaikkei liikunnan harrastaminen ehkä annakaan lisää vuosia elämäämme, antaa se elämää vuosiimme, oli voimistelunopettaja Ojan mielenkiintoisen ja vakuuttavan esityksen loppuvetona.

Harrastuskilpailuun osallistuneita 183

Kuntojuhlan lopuksi isännöitsijä Börje Carlson ja maisteri Lilli Olsson jakoivat kuluneen liikuntavuoden palkinnot. Kuntoharrastuskilpailuun osallistuneita oli yhteensä 183, joista palveluksessa olevia 74, puolisoita 40, lapsia 40 ja eläkeläisiä 29. 10-vuotismerkin sai kaksi, 5-vuotismerkin 10 ja 1-vuotismerkin 28 henkilöä. Veitsi-haarukkapalkintoja jaettiin 15:lle, jälkiruokalusikoita 28:lle ja teelusikoita 54:lle. Arvonnan perusteella Tyyne Björnman voitti pääpalkinnon, matkaradion. Uinnista ja pyöräilystä voitti pääpalkinnon Raija Haimi, hiihdosta Timo Malin ja kävelystä Katri Hietanen. Eläkeläisten palkinnon, kauniin unkarilaisen maton, voitti Nikolai Arho ja puolisoitten palkinnon, joka oli vaaka, voitti Bertta Suokas. Juhlan ohjelmaan kuului myös kahvitarjoilu, jonka Hallan Martat hoitivat erinomaisesti. Juhla päättyi yhteislauluun torvisoittokunnan säestyksellä.

Tekstiilitaiteilija
Annikki Salmi
esitteli näyttelyn
taustanaan
kauniita täkänöitä

Kudontatöiden näyttely Voikkaalla

Kuusankosken tehtaiden sosiaali-osastojen kutomoissa viime työkautena tehtyjen töiden näyttely oli järjestetty tällä kertaa Voikkaan seurataloon syyskuun 23 ja 24 p:nä. Tämä kutomoiden vuotuinen esiintyminen on aikaisemmin järjestetty kevätpuolella vuotta, mutta kevään kiireisen ohjelman ja kurssitoiminnan takia täytyi tavanmukaisesta ohjelmasta poiketa. Näyttelyn ajan-kohtaa voidaan kuitenkin pitää onnistuneena, sillä varmaankin se antoi uutta virikettä naisväelle syksyn ohjelmaa suunniteltaessa ja yhä useamman yhtiöläisnaisen vapaa-ajan harrastukset suuntautuvatkin todennäköisesti entistä enemmän kudonnanharrastuksen pariin.

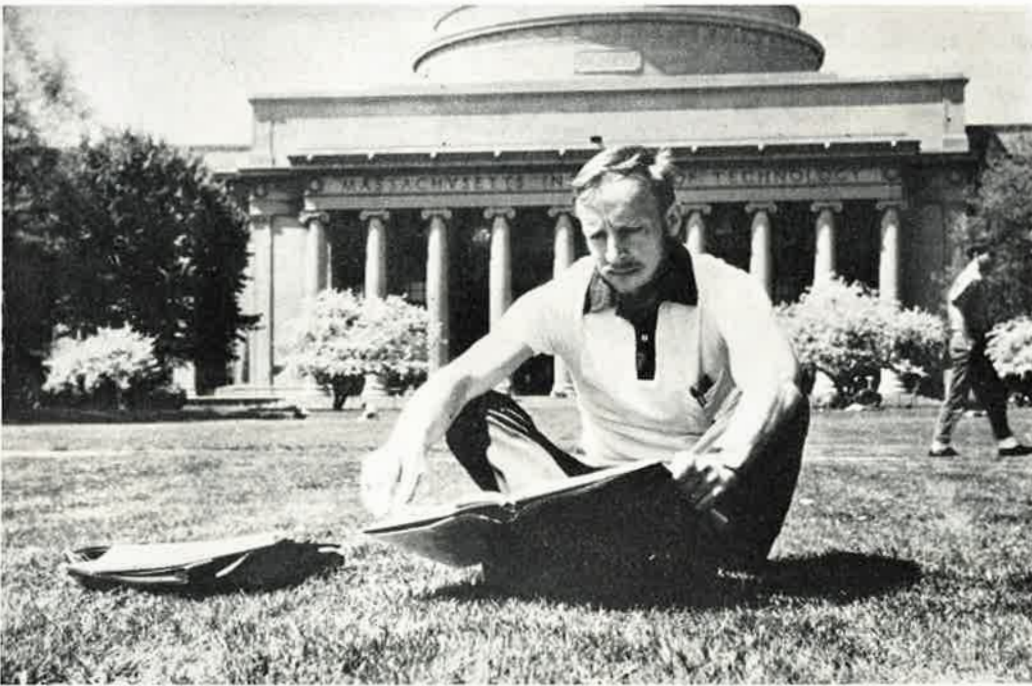
Näyttelyn avajaistilaisuudessa esitteli tekstiilitaiteilija Annikki Salmi näytteille asetettuja kudonnaisia kertoen mielenkiintoisella tavalla erilaisten kudonnaisten perinteistä ja tekotavasta. Tämänkertaisessa näyttelyssä kiintyi huomio erityisesti täkänöihin, joita täkänäkurssin ansiosta olikin runsaasti esillä. Täkänöiden muoto oli pääasiassa pitkänomainen ja kapea. Väreistä suosituin oli lämmin punaruskea — valkea yhdistelmä. Perin-

teellisesti on täkänöissä käytetty kahta väriä, mutta nykyisin ovat useampiväriset täkänät tulossa muotiin. Täkänöiden kudonta on aikaa, taitoa ja kärsivällisyyttä vaativaa, mutta kaunis ja huoliteltu työn tulos antaa tekijälleen parhaan tyydytyksen. Täkänät kuten muutkin näytteillä olevat kudonnaiset olivat taiteilija Annikki Salmen suunnittelemina. Suuret matot, iloisenkirjavat riepumatot, tummasävyiset pukukankaat ja erilaiset liinat, tyynyt ja muut pikkukudonnaiset täydensivät onnistuneesti näyttelyä, joka oli kauniisti ja hyvällä maulla rakennettu. Avajaistilaisuuteen oli saapunut runsaasti yleisöä ja näyttely herätti muutoinkin suurta mielenkiintoa.

Lähes 20-vuotisen toimintansa aikana sosiaaliosastojen kutomoissa on tekstiilitaiteilija Annikki Salmen johdolla ja asiantuntevalla opastuksella valmistettu runsaasti ensiluokkaisia kudonnaisia yhtiöläiskoteihin. Yhtiöläisnaiset ovat saaneet perusteellista opastusta kankaankudonnan taidossa ja siten on tehty arvokasta työtä tämän perisuomalaisen käsityötaidon säilyttämiseksi. Eri-laisten perus- ja jatkokurssien avulla on naisia opastettu monenlaisiin kudontatapoihin, tutustutettu kudontamateriaaleihin ja samalla johdettu naisia kehittävän ja virkistävän harrastuksen pariin.

Dipl. ins. Walentin Tinnis:

Vaikutelmia Yhdysvalloista

Yhdysvaltain itärannikon satamakaupungin Bostonin kupeella joen toisella puolella kyyhöttää vanha, kuuluisa yliopistokeskus nimeltään Cambridge. Jo nimi viittaa arvokkaaseen opinahjoon. Englannissahan on samanniminen kaupunki kuuluisine yliopistoineen. Yhdysvaltain Cambridgessä sijaitsevat Harvardin yliopisto, joka ei lähempää esittelyä kaivanne, sekä Massachusetts Institute of Technology eli M.I.T., kuten tämän Yhdysvaltain maineikkaimpiin kuuluvan teknillisen korkeakoulun nimen lyhennys kuuluu.

Lentokoneella Bostoniin

Yhdysvaltain suurlähetystössä Helsingissä järjestetyissä cocktail-kutsuissa tutustuin neljään muuhun ASLA-Fulbright-stipendiaattiin, jotka lensivät kanssani Bosto-

Kirjoittaja M.I.T:n päärakennuksen edessä nurmikolla syventyneenä luentoiheeseen

niin. Saapuessamme Yhdysvaltoihin meidät sijoitettiin aluksi Bostonin yliopistoon, jossa meille kolmen viikon ajan opetettiin Amerikan historiaa, kirjallisuutta ja sikäläisiä elämäntapoja sekä tutustutettiin amerikkalaisiin oloihin ja yliopistoelämään. Siellä karttui myös englannin kielen sanavarasto. Usein joutui kyllä keskustelemaan sellaisten ihmisten kanssa, joiden ääntäminen oli kaikkea muuta kuin amerikan-englantia. Näillä kursseilla on nimittäin stipendiaatteja maailman kaikilta puolilta.

Jo Bostonin yliopistossa oleskeluni aikana kävin päivittäin Charlesjoen toisella rannalla Cambridgessä. Etsin itselleni asuntoa tulevaa luku-

kautta varten. Se ei ollutkaan helppo tehtävä, sillä amerikkalaiset perheenemännät ovat tehneet asuntojen vuokraamisesta liikeyrityksen ja vuokrat ovat huimaavan korkeita. Kävin myös M.I.T:ssä, tulevan opintokauteni tyyssijassa ja keskustelin professoreiden kanssa opiskeluohjelmasta.

Teknillinen korkeakoulu M.I.T.

M.I.T:n laitokset sijaitsevat Charlesjoen rannalla. Hallitsevana hahmona kohoaa keskuskompleksi, jonka muodostavat harmaasta kivistä tehdyt massiiviset rakennukset. Niiden päädyissä on suurin kirjaimin kuuluisien tiedemiesten nimiä, kuten Archimedeon, Newtonin ja Galilein. Päärakennuksen yläosan muodostaa mahtava kupoli, jonka alle on sijoitettu eräs yliopiston lukuisista kirjastoista. Keskusrakennusten välissä avautuu puisto, jonka nurmikolla opiskelijat voivat kesäisin istuskella luentojen väliajoilla.

M.I.T:n koko investointiarvo vastaa n. 540 miljoonaa markkaa vuotuisten toimintamenojen ollessa yli 100 miljoonaa markkaa. Tähän summaan ei kuitenkaan vielä sisälly puolustuslaitosta varten tehtävät mittavat työt. Opiskelijoita tulee kaikkialta Yhdysvalloista ja ympäri maailmaa. Opiskelijoita on yhteensä yli 6500. Niistä 3000 on jo suorittanut akateemisen loppututkinnon ja tähtäävät korkeampaan oppiarvoon. Professoreja ja muuta opetushenkilökuntaa on 900, ammattitutkijoita 1400 sekä toimisto- ja palvelushenkilökuntaa 1500.

M.I.T:ssä on viisi tiedekuntaa: arkkitehti- ja suunnitteluosasto, insinööriosasto, humanistinen ja yhteiskuntatieteellinen osasto, teollisuusjohto-osasto ja yleistieteiden osasto. Insinööriosasto on ylivoimaisesti suurin ja se on jaettu useaan eri jaostoon.

M.I.T:n moderni juhlasali on

arkkitehti Eero Saarisen käsialaa. Se on maan kauneimpia ja akustisesti parhaita konserttisaleja. Eero Saarinen on myös piirtänyt M.I.T:n kappelin, joka on siitä erikoinen, että se palvelee kaikkia uskontoja.

Opiskelu M.I.T:ssä

Opiskelu amerikkalaisessa yliopistossa on hyvin tehokasta, joskin melko koulumaista. Luennolla tutustutaan aiheeseen perinpohjin ja otetaan esille tutkimuksen viimeiset saavutukset. Jokaisessa aineessa on erinomaisia oppikirjoja, useimmiten asianomaisten professorien itsensä kirjoittamia. Luennon aikana professori esittää kysymyksiä tarkistaakseen, osaavatko oppilaat läksynsä. Akateemisesta vapaudesta samassa merkityksessä kuin meillä ei ole tietoaakaan. Kotitehtäviä annetaan runsaasti ja ne ovat vaikeita. Ratkaisut on jätettävä sisään määräpäivään mennessä. Niistä annetaan arvosanat, jotka muodostavat osatekijän kurssin loppuarvosanasta. Kotitehtävien tarkoituksena on, että opiskelija tosiaan paneutuu aineeseensa perusteellisesti ja tutkii myös kirjallisuutta. Tehtävät ovat joskus niin laajoja tai niiden matemaattinen käsittely on niin monimutkaista, että niiden ratkaisussa tarvitaan tietokoneen apua. M.I.T:n tietokonekeskus — I.B.M. 7094 — onkin Yhdysvaltain suurin ja joustavin. Se palvelee ensisijaisesti omaa korkeakoulua. Kaikilla M.I.T:n opiskelijoilla on lupa vapaasti käyttää näitä sähköaivoja. Opiskelijat ovat innostuneita pääsemään 'sinuiksi' tietokoneen kanssa ja useissa tehtävissä edellytetäänkin tietokoneella laskemista. Tietokoneen ohjelmointi- ja ohjauspöytiä on lähes 80.

Valmistuakseen S.M:ksi (Master

of Science), joka on meidän diplomi-insinöörin tutkintoa hieman korkeampi oppiarvo, oppilaalta vaaditaan ns. thesis-tutkimustyö. Eräillä osastoilla se voidaan korvata käytännöllisellä harjoittelulla. Esimerkiksi kemian teknologian osasto on tehnyt sopimuksen joidenkin tehdaslaitosten kanssa ja lähettää niihin ylioppilasryhmiä useiksi kuukausiksi tehtävänään mm. selvittää prosesseissa esiintyviä ongelmia.

Amerikkalainen professori on välitön. Hän kutsuu oppilaitaan etunimeltä ja hänen tervehtimistapansa on railakas 'hei'. Kun hän luen nolle saavuttuaan istahtaa ja heilauttaa jalkansa pöydälle, saattaa luentosalista kuulua: "Aiotko laulaa meille?" "En, mutta jos lainaat minulle kitaran, niin minä soitan", vastaa professori ja sytyttää savukkeen.

Amerikkalainen opiskelija on itsekeskeinen ja mahdollon 'pinko'. Hän on tottunut kovaan kilpailuun, harrastaa paljon kyynärpäätaktiikkaa, mutta tekee sen rehellisesti. Hän suhtautuu opintoihinsa hyvin tunnollisesti. Hänen on oikeastaan pakko tehdä niin, sillä kilpailu on ankaraa ja M.I.T:n vaatimukset tunnetusti Yhdysvaltain yliopistojen kovimpia.

Opiskelijoiden harrastukset

Amerikkalainen ylioppilas viettää vapaa-aikansa, mikäli sitä hänelle jää, harrastamalla enimmäkseen hyödyllisiä asioita. Hän käy vain harvoin elokuvissa, lukee mielellään Freudia ja kuuntelee Schönbergin tai Stravinskin musiikkia. Usealla M.I.T.-laisella on leukaparta ja piippu. Jos hänen isänsä on rikas, on hänellä urheiluauto. M.I.T:n opiskelijan harrastuksiin kuuluu tietysti myös urheilu. Koululla on oma sisäurheiluhalli, erillinen urheilukenttä, purjehduspa viljonki, tekojäärata ja uimahalli vain muutamia mainitakseni. Kilpailulajeina ovat yleisurheilun lisäksi purjehdus, jääkiekko, jalka-, pesä- ja koripallo, tennis, squash, paini, soutu ym. M.I.T:lla on myös oma 60-jäseninen sinfoniaorkesteri, useita puhallin- ja jazz-yhtyeitä, kuoro ja teatteri.

Matka Floridaan

Joululoman aikana tein vaimoni kanssa ikimuistettavan matkan Floridaan. Matkustimme henkilöautolla erään seurueen mukana itärannikkoa pitkin ja pysähdyimme monissa kuuluisissa paikoissa. Mainitsen vain Valkoisen Talon Washingto-

Osa M.I.T:n keskusrakennuksia.
Korkeassa rakennuksessa on
geologinen tutkimuslaitos.

nissa, St. Augustinen ja viimeisen espanjalaisten hallussa olleen linnoituksen Castillo de Marcos'n sekä Silver Springs'n, jonka viidakoissa Tarzan-filmit on tehty. Matka ei tullut kalliiksikaan, sillä Yhdysval-

tyvät monet sellaiset instrumentit, joita on mm. Kuusanniemen sulfaattiselluloosatehtaassa. Bailey on kunnostautunut etenkin höyryvoimalaitosten instrumenttien erikoisvalmistajana, mutta on viime aikoi-

Porterin tehtaissa. Tämä instrumenttien valmistaja on tunnettu mm. rotametreistaan, näitä tuotteita on yhtiössämme melkein jokaisella tehdasosastolla. Rotametrilasin valmistus on tarkkaa työtä ja Fischer & Porter on tähän tarkoitukseen kehittänyt erityisen tyhjiössä toimivan valmistusmenetelmän. Tehtaissa oli myös lasikuituosasto, jossa valmistettiin mm. avaruusrakettikärkien sisävuoraukseen tarkoitettuja muotokappaleita.

Samassa kaupungissa on niin ikään maailman parhaimpia elektronisia instrumentteja valmistava Leeds & Northrup. Tutustuin sen upouuteen tehtaaseen, jossa oli silmänpistävänä seikkana erinomainen selväpiirteisyys laitteiden valmistusvaiheiden välillä. Tehdas on yksikerroksinen, mikä helpottaa osien kuljetusta.

Kävin myös Foxborossa The Foxboro Companyn vieraana. Foxboro on yhtiömme piirissä hyvin tunnettu korkealaatuisten instrumenttiensa ansiosta. Foxborossa näin vanhat tehtaat ja uuden Bridgewaterissa sijaitsevan elektroniikkaosaston. Kiinteitä aineita sisältävien nesteiden kuten massa-

loissa bensiini on halpaa ja suurimman osan ajasta saimme viettää ilmaiseksi täysihoidossa amerikkalaisissa perheissä. Joulun vietimme erään kiinalaissyntyisen tohtorin upeassa kodissa. Hänen puutarhaan kasvoi appelsiini- ja grapepuita. Joulun tienoilla uimme myös Atlantin suolaisissa aalloissa. Unelmakaupungissa Miamissa asuimme kaksi päivää eräessä rikkaassa perheessä. Rouva ajelutti meitä autosaan Miami Beachin palmujen reunustamia rantakatuja pitkin ja niin näimme amerikkalaisen paratiisin, miljoonahotelli-helminauhan.

Vierailuja instrumenttitehtaissa

Syksyllä 1964 ennen M.I.T:n lukukauden alkua sain tilaisuuden käydä Kymin Osakeyhtiön toimeksiannosta muutamissa mittaus- ja säätölaitteita valmistavissa tehtaissa. Ohiossa vierailin Bailey Meter Companyssa. Siellä näin miten syn-

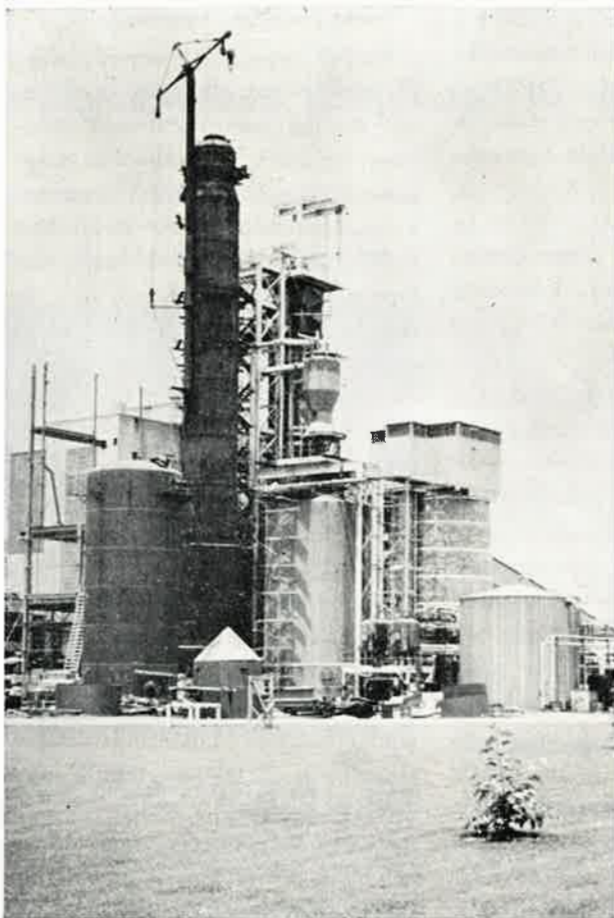
na vallannut alaa myös prosessiteollisuudessa. Saavutuksistaan sille on myönnetty Yhdysvaltain teollisuudelle jaettava kunniakirja, jonka vain harvat yritykset ovat saaneet. Osoituksena tästä liehuu Baileyn päärakennuksen lippusalossa kunniatunnuksin varustettu viiri.

Philadelphiassa kävin Fischer &

Osa M.I.T:n tietokonekeskusta

Kojeiden tarkistusta The Foxboro Companyn elektroniikkaosastolla

Uutta Kamyr-keitintä asennetaan Continental Can Corporation'in tehtaalla Georgiassa

seoksen, mustalipeän yms. virtauksen mittaamisessa käytetään nykyisin usein ns. magneettista virtausmittaria. Tällaisten mittareiden valmistuksessa on tärkeänä osana sen kalibroiminen, joka ei ole helppoa kun on kysymyksessä yli 10 tuuman suuruiset mittausputket. Foxborolla oli parhaillaan valmistusmassa laaja hydraulinen laboratorio, jossa myös magneettisia mitta-areita voidaan kalibroida virtaavalla vedellä.

Puunjalostustehtaisiin tutustumassa

Opintoni päätyttyä M.I.T:ssä kesäkuun alussa vierailin eräissä puunjalostustehtaissa. Tutustumiseni kohteina olivat lähinnä eräs puoliseluloosatehtaan kemikaloiden uusi talteenottomenetelmä ja tietokoneiden sovellutukset selluloosa- ja paperiteollisuudessa.

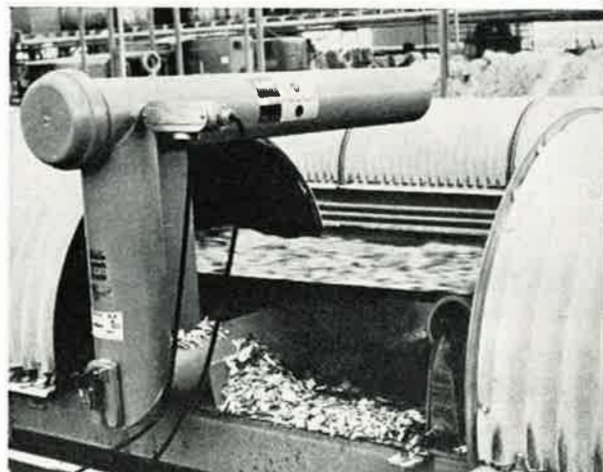
Chesterissä lähellä Philadelphiää

sijaitsee eräs Scott Paper Co:n tehtaista, jossa valmistetaan hyvin monenlaisia talouspapereita. Vierailuni aikana Pennsylvaniassa oli meillä suuri vaalikampanja. Mm. senaattori Scott tuli helikopterilla paperitehtaan pihalle kenties ääniä kalastelemaan, olihan hänellä sama nimi kuin tehtaalla.

Carthagessa Indianan valtiossa tehtiin vielä neljännesvuosisata sitten puoliseluloosaa oljesta. Nykyisin tässä pienessä idyllisessä tehtaassa valmistetaan massaa tammesta. Lähellä virtaava joki on vesimäärältään niin pieni, ettei siihen voida laskea juuri mitään jätteitä. Mustalipeä haihdutetaan vain vähäsen ja poltetaan sen jälkeen ilmapirrassa leijailevien glauber-suolan ja soodahiukkasten yllä. Näin syntyy erittäin puhdasta sulfaattiseluloosateollisuuden käyttämää kemikaalia ja savukaasut ovat

samalla vapaita myrkyllisistä tai pahanhajuisista aineista.

Kun lensin Augustaan Georgiaan, kiinnitti huomiotani laajat, vihreän keskellä punaisina loistavat alueet. Totesin, että näillä alueilla oli käynnissä valtava tienrakennustyö ja liikenneväyliä ja -solmuja suoraan leikattiin Georgian punaiseen multaan. Augustassa tutustuin sulfaattiseluloosa- ja kartonkitehtaaseen, joka oli parhaillaan suuren laajennustyön alaisena. Vuotta aikaisemmin siellä oli Kamyr-keitämöissä kokeiltu ns. analogista tietokonetta, mutta kokeilu ei antanut toivottua tulosta ja tietokone siirrettiin Camden tehtaaseen Arkansasiin. Huomiota herättävää täällä oli se, että suurin osa tehtaan koneistoista oli taivasalla. Ainoastaan valvomot, kartonkikone ja pesurit olivat seinien sisäpuolella. Mielenkiintoista oli kuulla, että eräs tehtaan tutkija oli pitkän kokeilun jälkeen kehittänyt män-

Radioisotooppien avulla toimiva hakkeen määrämittari

tylaadun, joka Georgiassa kasvaa viisi kertaa tavallista mäntylaatua nopeammin.

Alabamassa kävin Gulf States Paper Corporationissa. Kun vuokraamalla autolla lähestyin tehdasta, näin aivan tehtaan vieressä

vihreällä niityllä lehmiä. — Olenkohan lainkaan Amerikassa, ihmetelin itseskeni. Sitten muistin, että etelävaltioissa karjanhoito on tärkeä elinkeino.

Kuten tunnettua on sulfaattiseluloosan valmistuksessa laadun taseaus varsin tärkeä tekijä. Massan kovuutta ilmaiseva ns. kappaluku on silloin mittana laadulle. Alabaman tehtaassa oli tietokone, joka optimoi kappalukua siten, että keittoprosessista mitataan jatkuvasti 52 eri suuretta ja mittausviestit siirretään 300 metrin pituisia kaapeleita myöten tietokonekeskukseen. Siellä digitaalinen tietojenkäsittelykone muuntaa nämä arvot ensin numeroiksi ja käsittelee ne sen jälkeen matemaattisesti ja antaa käskyjä prosessin tietyille osille, lähinnä lämpötilan säätöön. Tietokoneen käyttöönoton jälkeen on kappalukua voitu pitää huomattavasti ahtaimmissa rajoissa kuin aikaisemmin.

Eräässä Arkansasissa olevassa tehtaassa oli tietokone, joka oli kytketty Kamyri-keittimen säätöön. Kone poikkesi kuitenkin edellisestä siten, että se oli analoginen. Toisin sanoen kone käsitteli mittausarvot

sellaisinaan eli sähköisinä viesteinä muuntamatta niitä ensin numeroiksi. Lisäksi tietokonetta tarvittiin vain prosessia käynnistettäessä ja pysäytettäessä sekä silloin kun tuotantoa muutettiin.

Arkansasissa on paljon öljyä ja monta uudenaikaista öljynpuhdistamo. Olin huvittunut lukuisista tien varsilla olevista ikivanhan höyrykoneen käyttämistä öljynpumpppausasemista, jotka kulunein laittein nostivat raakaöljyä vain muutamia litroja minuutissa.

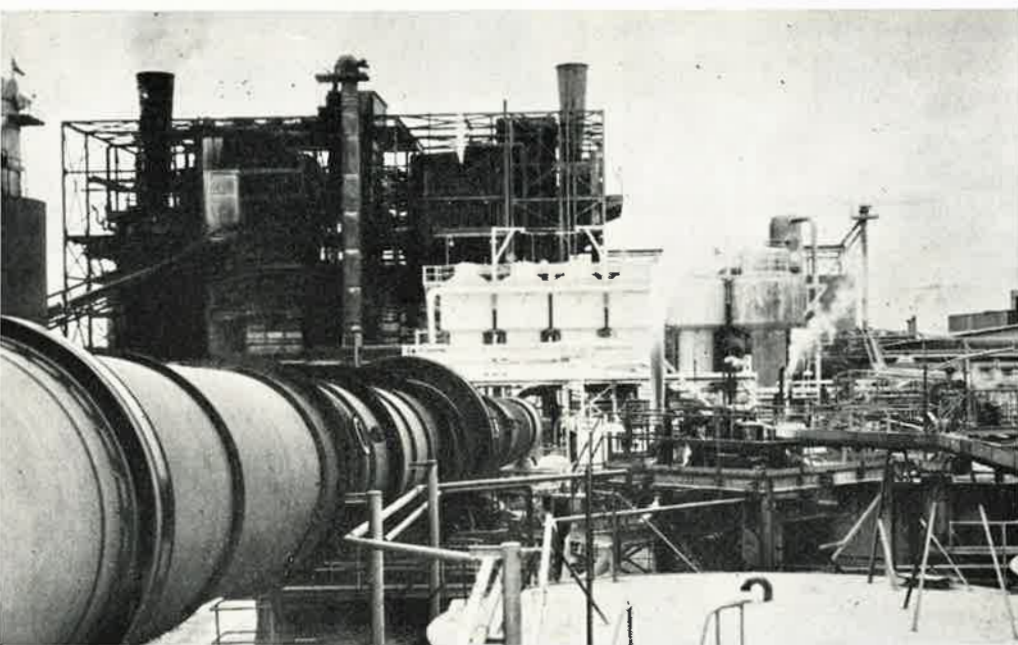
Amerikkalaiset puunjalostustehaat eivät poikkea paljoakaan suomalaisista. Voidaan sanoa, että meidän paperinvalmistustekniikkamme on lähes yhtä korkealla tasolla kuin Atlantin toisella puolella. Elintaso on siellä korkeampi ja työntekijöillä on suhteellisesti korkeampi palkkataso kuin meillä. Mainittakoon vielä eräässä tehtaassa johtoportaan ja työntekijöiden välillä vallitsevasta välittömästä suhteesta. Teknillinen johtaja tervehtii alaisiaan heilauttamalla kättään ja sanomalla 'hello', juttelee heidän kanssaan perheasioista ja laskee leikkiä. Kaikkia puhutellaan heidän etunimillään.

Muita Amerikan havaintoja

Kaikki tapaamani amerikansuomalaiset olivat oloihinsa tyytyväisiä. Heidän menestymisensä salaisuus on kova työ. Heidän ankaraassa kilpailussa saavuttamansa kauniit tulokset ovat herättäneet siellä ihailua. Amerikkalaisten vaikutelma suomalaisista oli, että he maksavat velkansa ja ovat osoittautuneet urheiksi sotureiksi.

Yhdysvalloissa mittasuhteet ovat aivan toista luokkaa kuin meillä. Siellä on kaikkea ja kaikenlaista. Bostonin neekerikaupunginosassa Roxburyssä oli lasinsiruja jalkakäytävät täynnä, kun asukkaat olivat ilmaisseet tyytymättömyyttään rikkomalla vuokratasarmiensa ikkunoita. Epäkohtia oli monenlaisia. Esimerkiksi Cambridgessä oli puhtaanapitolaitos mielestäni perin alkeellinen ja jalkakäytävillä lojui aina kaikenlaista rojua.

Yleisvaikutelmani oli, että ainainen kiire, kova kilpailu ja dollarin suuri kiertonopeus ovat tehneet amerikkalaisesta häikäilemättömän, laskelmoivan ja usein velkaantuneen ihmisen, joka mittaa oman arvonsakin dollareissa. Kaikki mikä nousee ylöspäin, täytyy myös tulla alas. Autoja täytyy romuttaa yhtä paljon kuin niitä valmistetaan. Hyödykkeitä tuotetaan yhä vähemmällä ihmistyövoimalla ja kehitys näyttää kulkevan täydellisen automatisoinnin aikakaudelta kohti. Onko ihminen silloin onnellinen, kun hän ei enää näe kätensä työn tuloksia; kun hän ei itse tuota mitään, vaan ainoastaan kuluttaa? Tämä kysymys askarruttaa amerikkalaisiakin.

Gulf States Paper'in meesauuni Alabamassa on ulkosalla kuten taustalla näkyvä haihduttamo ja soodakattilakin

Kuusankosken Karjalaiset 20-vuotias

Rva Hilikka Huuhka kiinnittää Karjalan Liiton hopeisen ansiomerkin toimistopäällikkö Otto Timosen rintapieleen

Kuusankosken Karjalaiset vietti seuransa 20-vuotisjuhlaa sunnuntaina lokakuun 3:ntena. Aamulla suoritettiin kunniakäynti sankarihaudalla, Karjalaisten muistomerkillä ja seuran edesmenneiden perustajajäsenten haudoilla. Juhlajumalanpalveluksen jälkeen kokoonnuttiin seurataloon kirkkokahville ja karjalaisjuhlaan ja lopuksi teatteri Iltatähdessä Evakko-filmiä katsellessa palautuivat elävinä mieliin jatkosodan kohtalokkaat loppuajat ja lähtö karjalaisilta asuinsijoilta etsimään uutta kotipaikkaa.

Kuusankosken Karjalaisten sihteerinä on yhdistyksen perustamisesta alkaen toiminut virkailija Arvi Nyberg

Yhtiömme virkailija, entinen läskeläläinen Arvi Nyberg, joka on toiminut seuran sihteerinä koko 20-vuotiskauden, on kertonut lehdellemme Kuusankosken Karjalaisten toiminnasta seuraavaa:

Evakkotielle toisen kerran jouduttaessa sijoittui Kuusankoskelle n. 700 karjalaista. Läskelän ja Lepäkosken tehtailta samoin kuin Vuoksenlaaksosta rajan taakse jääneeltä alueelta saapui teollisuusväkeä, joka sai täältä entistä ammattiaan vastaavaa työtä. Kuusankosken maalaishuoneeseen asettui jonkin verran jääskeläisiä ja valkjärveläisiä maanviljelijöitä ja lisäksi tänne

lijoita. Juhlissa on ollut mukana myös kuusankoskelaisia.

Eräänä tärkeänä tavoitteena on ollut kosketuksen saaminen Kuusankosken muihin asukkaisiin ja paikkakunnan rientoihin sekä harrastuksiin. Nykyään Kuusankosken karjalaiset osallistuvatkin täysin tasaveroisin kaikkien kansalaistoimintaan ja tuntevat Kuusankosken omaksi kotiseudukseksi. Tästä lieinee parhaana osoituksena se, että yli 80 karjalaisperhettä on rakentanut tänne itselleen omakotitalon ja monet ovat hankkineet itselleen asunto-osakkeen kerrostaloista.

V. 1955 seura pystytti Kuusankosken uudelle hautausmaalle Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkkin. Muistomerkkihanketta tuki Kymmin Osakeyhtiö huomattavalla lahjoituksella. Kuluneiden kahden vuosikymmenen aikana tuoni on ehtinyt verottaa tänne siirtynyttä karjalaispolvea. Yhtiöläisistä, jotka ovat kuuluneet karjalaisseuran johtokuntaan, ovat siirtyneet manan

Karjalaisjuhlan yleisöä Kuusankosken seuratalossa

tuli vapaan ammatin harjoittajia, liikemiehiä ja viran- sekä toimenhaltijoita eri puolilta Karjalaa.

Syksyllä 1945, kun oli jollakin tavoin päästy uuden elämän alkuun, päätettiin perustaa karjalaisseura. Aluksi olivat luonnollisesti taloudelliset kysymykset etualalla, mutta koko ajan on seura kiinnittänyt aivan erityistä huomiota karjalaisen kansanperinteen ja kulttuurin vaalimiseen sekä säilyttämiseen. Tämä onkin ollut seuran tärkein tehtävä. On järjestetty juhlia, illanviettoja ja retkiä. Juhlapuhujiksi on saatu arvovaltaisia karjalaisia johtohenkilöitä ja ohjelmansuorittajiksi tunnettuja karjalaisia taitei-

majoille asentaja Otto Simonen ja muurari Julius Ollikainen. Edellinen toimi johtokunnassa 14 ja jälkimmäinen 16 vuotta.

Erittäin innokkaasti on seuran toiminnassa edelleen mukana yli puoli vuosisataa yhtiötä palvellut toimistopäällikkö Otto Timonen. Hän kuuluu yhä johtokuntaan ollen sen varapuheenjohtaja ja rahastonhoitaja. Seuran puheenjohtajana on perustamisesta alkaen ollut kirja-kauppias Arvi Koiranen.

Vanhemman polven harras toivomus on, että karjalaisperheiden nuoret tuntisivat karjalaisuuden omakseen ja jatkaisivat perinteiden vaalimista.

Kuusankosken Urheiluseura 50-vuotias

Kuusankosken urheiluelämä alkoi kehittyä jo viime vuosisadan lopulla, jolloin paikkakunnalla toimi Kuusankosken Ampuma- ja Urheiluseura ja nuorisoseuran puitteissa voimisteluseura naisille ja miehille. Tämän vuosisadan alussa perustettiin paikkakunnalle ensimmäiset varsinaiset urheiluseurat, joista jo neljä on saavuttanut puolen vuosisadan rajapyykin. Tuorein päiväsankari on Kuusankosken Urheiluseura, joka täytti 50 vuotta 3. 9.

Arvokasta juhlaa vietettiin 26. 9. Kuusankosken seuratalon salissa, joka oli erittäin kauniisti koristettu runsain kukkalaittein. Tervehdyspuheen piti seuran puheenjohtaja Tapio Lehtonen ja seuran historiikin esitti opettaja Ahti G. Ahtola. Kuusankosken Urheiluseuran entinen aktiivijäsen, opetusministeriön

esittelijä Heikki Klemola piti juhlapuheen, jossa hän käsitteli urheilun ja liikuntakasvatuksen yleisluontoisia ongelmia. Juhlan musiikkiohjelmasta vastasivat Kuusankosken Orkesteri ja Sekakuoro Kaiku. Ohjelmassa oli lisäksi miesvoimistelua. Juhliva seura sai vastaanottaa lu-

toiminnalle. Jälleen kirjattiin seuran tilille runsaasti merkittäviä saavutuksia ja edessä olivat seuran historian kunniakkaimmat vuodet. Väinö Liikkanen saavutti hopeamitalin 50 km:n hiihdossa Lake Placidissa v. 1932, maailmanmestaruuden viestinhiihdossa ja lukuisia

Opetusministeriön esittelijä Heikki Klemola piti juhlapuheen

Ansiokkaasta toiminnastaan urheilun hyväksi saivat valtakunnallisten urheiluliittojen tai opetusministeriön tunnustuksen seuraavat: vas. Harry Varhomaa, Tapio Lehtonen, Erkki Timonen, Unto Kantola, Kalle Paananen, Ahti G. Ahtola, Birger Helén ja Else Kantola

Seuran perustaja- ja kunniajäsen Julius Högström (vas.) ojentaa seuran pöytästandaarin Lauri Sandströmille

kuisia onnitteluja. Sosiaalipäällikkö Veikko Salander ja turvallisuustarkastaja Harry Varhomaa esittivät Kymin Osakeyhtiön onnittelut ja luovuttivat seuralle palkintopokaalin. Juhlan yhteydessä jaettiin useita ansiomerkkejä seuran ansioituneille jäsenille.

Kuusankosken Urheiluseura perustettiin Christian Nybergin ja Julius Högströmin sekä eräiden muiden asiasta kiinnostuneiden aloitteesta. Alkuvuosien toiminta oli vilkasta ja tuloksellista. Nestor Järvelä saavutti Suomen mestaruuden 1 500 m:llä ja piirin mestaruuksia ja ennätyksiä tuli seuralle useita. Vapaussodan jälkeen seuran laskukausi kesti 1920-luvun loppupuolelle saakka, jolloin uuden urheilukentän saaminen paikkakunnalle antoi uutta vauhtia seuran

monia loistavia suorituksia merkittiin hänen nimiinsä. Samoihin aikoihin Arvo Askola suoriutui huippumieheksi juoksuradoille juosten Suomelle hopeaa Berliinin olympialaisissa. Hän kuului useita vuosia maaottelujoukkueeseen kuten Martti Tolamokin, jonka hallussa oli lähes pari vuosikymmentä Suomen ennätys pituushypyssä.

Sota keskeytti jälleen seuratoiminnan ja se elpyi vasta rauhan tultua. Jälleen ilmestyi seuran riveihin nimimiehiä, joista Erkki Kataja sai hopeamitalin seiväshypyssä Lontoon olympiakisoissa. 50-luvulla saavutettiin mainetta lähinnä talvilajeissa. Aulis Kallakorpi nousi mäkihyppääjien kärkeen. Hän vei voiton Salpausselällä ja v. 1955 ensimmäisenä suomalaisena Holmenkollenilla. Cortinan talviolympialaisissa hän toi kotiin hopeaa. Luistelu ja suunnistus ovat tulleet myös suosituiksi toimintamuodoiksi ja seuran nuoret suunnistajat toivat 50-vuotispäivän lahjaksi viisi piirin mestaruutta.

Kuusankosken Urheiluseura on Pohjois-Kymenlaakson nimekkäimpiä yleisurheiluseuroja, joka maineikasta menneisyyttään vaalien toteuttaa urheilu- ja liikuntakasvatuksessaan nykypäivän ihmisen tarpeita ja tekee arvokasta työtä kuusankoskelaisien vapaa-ajan harrastusten johtamiseksi kehittävien ja työn vastapainoksi rentouttavien urheiluharrastusten pariin.

Jokamiehen yleisurheilukisat Voikkaalla

vat yllättävän innostuneen vastaanoton. Kaikkiaan 81 Voikkaan tehtaan palveluksessa olevaa kilvoitteli yleisurheilun jalossa taidossa. Erityisen ilahduttavaa oli nuoren polven runsas ja menestyksellinen osallistuminen.

Perimmäisenä tarkoituksena oli saada mahdollisimman moni luokaton urheilija kilpailemaan. Kilpailumuotona oli 3-ottelu, mihin jokainen sai vapaasti valita mieleisensä kansainvälisen 10-ottelun lajeista. Myös 10-ottelun suoritukseen tarjoutui tilaisuus ja sen kahlasikin läpi kuusi urhoollista. Jokaiseen lajiin oli määrätty tulosraja. Tämä kynnyks oli otettu kansainvälisestä pistetaulukosta ja edellytti vähintään 350 pisteen tulosta.

Tulosrajat eri lajeissa olivat seuraavat: 100 m 13,2, 110 m:n aidat 17,6, 400 m 59,0, 1500 m 4.48,0, pituus 526, korkeus 136, seiväs 306, kiekko 28,84, kuula 901 ja keihäs 39,64. Useat ylittivät roimasti nämä vähimmäisvaatimukset. Koska näissä huumorikylläisissä kisoissa oli vahva puulaakiurheilun leima, ei liene syytä julkaista tuloluetteloja. Todettakoon kuitenkin osanottajien ja tulosrajasaavutusten lukumäärät lajeittain: 100 m 48 osanottajaa (tulosrajan saavuttaneita 21), 110 m:n aidat 12 (1), 400 m 29 (6), 1500 m 9 (5), pituus 47 (11), korkeus 60 (49), seiväs 14 (3), kiekko 27 (4), kuula 57 (34) ja keihäs 24 (8). Tulosraja rikottiin siten helpoimmin korkeushypyssä ja kuulantönnössä ja vaikeimmaksi se osoittautui kuten odottaa saattoikin 110 m:n aitajuoksussa.

Kilpailujen onnistuneesta läpi-

S. Eklund oli astunut haastettuna kiekkokehään ja voittikin haastajansa, kuvassa hänen heittoaan tarkkaavan T. Vanhalakan

viemisestä lankeaa kiitos niille muutamille uskollisille yleisurheilun ystäville, jotka vaivojaan säikymättä häärivät kentällä toimitsijan tehtävissä. Kiitoksen saakoot myös paperitehtaan urheilijat ja urheiluyhdysmiehet innostuneesta osanotosta. Jokamiehen kisoilla on tulevaisuutta, jos kaikki osastot tulevat ponnella mukaan. Toivottavasti innostusta on seuraavanakin kesänä. Kukaties nuorten yrittäjien keskuudesta löytyy kykyjä, joiden tulokset viittaavat oikein suurotteluihin.

Keijo Jokiranta

Kyllä tämä sisullakin menee, arvelivat varmaan I. Vesa ja R. Nikula yrittäessään huippuvaikkea aitajuoksua

Yleisurheilu on kauan ollut suomalaisten lempilapsi, mutta nykyisin monet merkit viittaavat siihen, että sen asema kilpaurheilumuotona on meillä selvästi taantunut. Tämä ilmiö on ollut havaittavissa myös Kuusankoskella, missä niin osanottaja- kuin katsojamäärät yleisurheilukilpailuissa ovat nykyisin paljon pienemmät kuin entiseen aikaan. Myös kiinnostus yhtiömme-kin yleisurheilukilpailuja kohtaan on valitettavasti taantunut.

Tätä taustaa vasten oli järjestäjille suuri yllätys, kun syyskuussa toimeenpannut Voikkaan tehtaan ensimmäiset jokamiehen kisat sai-

1500 m:n juoksun 'kuuman' erän miehet lähdössä

Pitkäaikaisesti palvelleita

KUUSANKOSKEN TEHTAAT

VILJO VESAMALA

sukeltaja Kymin rakennusosastolta on ollut 45 vuotta yhtiömme palveluksessa. Palvelusaikaa tarkistettaessa havaittiin 45 vuotta tulleen täyteen jo 2. 7. 1964. Hän on tullut yhtiömme palvelukseen 1918 Voikkaan ulkotyöosastolle, josta samana vuonna siirtyi korjauspajalle. Voikkaan rakennusosaston palvelukseen hän tuli 1924 ja on sen jälkeen työskennellyt sukeltajana yhtiön eri osastoilla ja voimalaitoksilla. Kymin rakennusosastolla hän on ollut v:sta 1958.

KAARLO KAJANDER

mootorinhoitaja Kymin sähköosastolta tulee 18. 12. olleeksi 45 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Valkealassa 21. 11. 1904. Käytyään ammattikoulun hän tuli yhtiön palvelukseen 1920 oppilaaksi Kymin sähköosastolle. Hän on työskennellyt yhtäjaksoisesti samalla osastolla ja hankkinut itselleen tunnustetun ammattipätevyyden. Mootorinhoitajana hän on ollut v:sta 1927 lähtien.

LAURI LAAKSO

kalkkitornimies Kymin selluloosatehtaalta tulee 23. 12. olleeksi 45 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Valkealassa 29. 1. 1901. Hän tuli yhtiön palvelukseen Kymin ulkotyöosastolle 1917. Sen jälkeen hän työskenteli muilla osas-

Viljo Vesamala

Kaarlo Kajander

toilla ja tuli selluloosatehtaan kollivarastolle 1934. Nykyistä tehtävää hän on hoitanut v:sta 1959.

REINO NYGREN

viilaaja Kymin korjauspajalta tulee 13. 11. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa.

SULO KOVANEN

insinööri, teknillisen osaston rakennuspiirustuskonttorin päällikkö tulee 13. 11. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Helsingissä 20. 6. 1908. Yhtiön palvelukseen hän tuli 1922 Voikkaan koskityömaalle piirustusharjoittelijaksi. Suoritettuaan yksityisesti oppikoulun kurssin hän opiskeli Tampereen teknillisessä opistossa 1930—1933. Insinööriksi valmistuttuaan hän tuli kesäkuussa 1933 toimistoinsinööriksi Voikkaan rakennusosastolle, josta marraskuussa 1940 siirtyi vastaavaan tehtävään Kymin rakennusosastolle. Vuoden 1952 alusta lähtien hän on hoitanut teknillisen osaston rakennuspiirustuskonttorin päällikön virkaa.

UNTO KANTOLA

työnhakutoimiston hoitaja tulee 1. 12. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa.

Hän on syntynyt Valkealassa 8. 10. 1910. Yhtiön palvelukseen hän tuli jo 13-vuotiaana Kymintehtaan varastolle. Oltuaan jatkamassa opintojaan 1927—1929 hän palasi yhtiön palvelukseen Kymin korjauspajan konttoriin. Työnhakutoimiston hoitajaksi hänet nimitettiin 1948.

TUURE NYKÄNEN

koneenhoitaja Kymin paperitehtaalta tulee 21. 12. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Valkealassa 11. 12. 1909. Yhtiön palvelukseen ulkotyöosastolle hän tuli 1924 ja siirtyi paperitehtaalle 1926. Hän on toiminut paperikoneilla erilaisissa tehtävissä ja nimitettiin koneenhoitajaksi 1950.

HAUKKASUO

KALLE REUNANEN

Hesepär-nostokoneen käyttäjä Haukkasuolta tuli 30. 9. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Punkalaitumella 9. 9. 1900. Yhtiön palvelukseen metsäosastolle kirvesmieheksi ja puutavaran lastaajaksi hän tuli 1924. Haukkasuon turvetyömaalle hän siirtyi 1941 keväällä, jolloin sinne hankittiin

Sulo Kovanen

Tuure Nykänen

Kalle Reunanen

Jaakko Rutanen

Eino Peltola

Taavetti Pihlgren

Eino Anttila

Aarne Palonen

Hesepär-nostokone. Hän suoritti saksalaisen mekaanikon kanssa koneen koostamisen ja tämän jälkeen hänestä tuli myös nostokoneen ensimmäinen käyttäjä. Tässä tehtävässä hän on ollut 24 kesän aikana ja suorittanut koneessa lukuisia pikkuparannuksia. Hän on opastanut myös uusia nostokoneen käyttäjiä.

KUUSANKOSKEN TEHTAAT

LEMPI MAARANEN

ylilajittelija Kymin paperitehtaalta täyttää 60 vuotta 8. 11. Hän on syntynyt Valkealassa. Hän on ollut palveluksessa Kymin paperitehtaalta 1920—1930 ja sen jälkeen v:sta 1941 lähtien yhtiöjakoisesti ensin lajittelijana ja v:sta 1953 ylilajittelijana.

JAAKKO RUTANEN

vesivoimalaitoksen ohjaamon päivystäjä Kymin sähköosastolta täyttää 60 vuotta

25. 11. Hän on syntynyt Kuusankoskella ja on toisen polven yhtiöläisiä. Ammattikoulun käytyään hän tuli yhtiön palvelukseen 1922 Kymin selluloosatehtaan korjauspajalle viilajan oppilaaksi ja kohosi pian nuoremmaksi viilajaksi. Suoritettuaan asevelvollisuutensa hän tuli 1927 Kymin höyryosastolle viilajaksi ja siirtyi 1930 ammattikoululle lämmittäjäksi. Hän tuli takaisin Kymin höyryosastolle 1934 turpiinien hoitajaksi. Syksyllä 1943 hän siirtyi silloin rakenteilla olleelle Kuusankosken vesivoimalaitokselle ja laitoksen valmistuttua tuli nykyiseen tehtäväänsä vesivoimalaitoksen ohjaamon päivystäjäksi, jota tehtävää hän tunnollisesti hoitaa edelleen.

EINO PELTOLA

talonmies talousosastolta täyttää 60 vuotta 5. 12. Hän on syntynyt litin Piikanmaassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli 1921 Voikkaan paperitehtaalte. Työskenneltään eri osastoilla hän siirtyi 1938 Voikkaan talousosastolle ensin autonkuljettajaksi ja myöhemmin virkamiestalojen talonmieheksi. Hän on kuullut yli 30 vuotta tehtaan palokuntaan. Hänen vapaa-ajan harrastuksensa kuuluvat lähinnä reippautta vaati-

vaan toimintaan ja hän onkin innokas kuntourheilun ystävä.

TAAVETTI PIHLGREN

voitelija Kymin paperitehtaalte täyttää 60 vuotta 13. 12. Hän on syntynyt Kangasniemellä. Yhtiön palvelukseen hän tuli 1925 ulkotyöosastolle ja siirtyi 1926 paperitehtaalte nykyiseen työhönsä. Vapaa-aikoinaan hän harrastaa puutarhanhoitoa.

EINO ANTILA

koneenhoitaja Kymin paperitehtaalte täyttää 60 vuotta 16. 12. Hän on syntynyt Vehkalahdella. Yhtiön palvelukseen Kymin paperitehtaalte hän tuli 1929. Hän on työskennellyt paperitehtaalte erilaisissa ammateissa ja nimitettiin koneenhoitajaksi 1948.

AARNE PALONEN

huoltomestari Kymin selluloosatehtaalte täyttää 50 vuotta 15. 11. Hän on syntynyt litissä ja tuli yhtiön palvelukseen 1937.

KAARLO KOSKINEN

2. hioja Voikkaan puuhiomolta täyttää 50 vuotta 22. 11. Hän on syntynyt Valkealassa ja tuli yhtiön palvelukseen

Kaarlo Koskinen

Eino Valto

Nils Löfgren

Niilo Grönlund

Unto Jyräs

Taavi Matilainen

Aili Korhonen

Viljo Heinonen

1933 Voikkaan paperitehtaalle. Hänet tunnetaan innokkaana urheilumiehenä. Hän on pelannut parikymmentä vuotta jalkapalloa Voikkaan Urheilu-Veikkojen ja Pallo-Peikkojen riveissä ja toiminut VUV:n luottamustehtävissä. Hän on puuhiomon urheiluyhdysmies ja kuullut tehtaan palokuntaan lähes 20 vuotta.

EINO VALTO

puuseppä Voikkaan rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 25. 11. Hän on syntynyt litissä. Yhtiön palvelukseen hän tuli 1946 nykyiselle osastolleen. Vapaa-ajan harrastuksista mainittakoon musiikki ja taidokkaat sorvaustyöt.

NILS LÖFGREN

pääkonttorin myyntiosaston päällikkö täyttää 50 vuotta 25. 11. Hän on syntynyt Pohjan pitäjässä ja tuli ylioppilaaksi Kristiinankaupungin ruotsalaisesta yhteiskoulusta 1935. Seuraavan vuoden alussa hän tuli yhtiön palvelukseen lähetysoastolle, joka silloin sijaitsi Helsingissä, mutta yhtiön liittyttyä Suomen Paperitehtaitten Yhdistykseen hän siirtyi 1941 yhtiön pääkonttoriin Kuusankoskelle. Lähes kolmen vuosikymmenen pituisena palvelusaikanaan hän on hankkinut erinomaisen perehtyneisyyden paperinmyyntiin liittyvissä vaativissa tehtävissä. Hoidettuaan v:sta 1946 paperin ja paperinjalosteiden kotimaan myyntiä hänet nimitettiin 1956 apulaismyyntipäälliköksi ja 1963 myyntiosaston osastopäälliköksi. Prokuristin oikeudet hän sai 1956. Opintojaan hän on täydentänyt kahteen otteeseen Englannissa ja myyntitehtävissä hän on joutunut matkustamaan useissa Euroopan maissa ja Etelä-Afrikassa. Hän on toiminut rahastonhoitajana Kymmene Bruks Svenska Folk- och Samskoleföreningissä.

NILO GRÖNLUND

vuoromestari Voikkaan paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 2. 12. Hän on syntynyt Pirkkalassa ja tuli yhtiön palvelukseen Voikkaan korjauspajalle 1931. Seuraavana vuonna hän siirtyi paperitehtaalle ja 1945 karbiditehtaalle uunimieheksi. 1947 hän palasi paperitehtaalle ja nimitettiin varakoneenhoitajaksi 1955. Yhtiön työnjohtajakurssin suoritettuaan hän tuli 1961 vuoromestariksi PK 11:lle. Hän harrasti nuorempaa hiihtoa ja painia.

UNTO JYRÄS

viilaaja Kymin korjauspajalta täyttää 50 vuotta 6. 12. Hän on syntynyt Valkealassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli ensimmäisen kerran 1933 ulkotyöosastolle ja on työskennellyt sen jälkeen puuhimolla ja rakennusosastolla. Viilaajana korjauspajalla hän on ollut v:sta 1941. Hänen harrastuspiiriinsä ovat kuuluneet talvisin kilpahiihto ja kesäisin suunnistus. Kymin korjauspajan urheiluyhdysmiehenä hän on toiminut alusta alkaen vuoteen 1964. Nykyisin vapaa-ajat kuluvat etupäässä kesämökillä.

HARRY OLSEN

höyryvoimalaitoksen ohjaamon päivistäjä Kymin sähköosastolta täyttää 50 vuotta 13. 12. Hän on syntynyt Kymissä. Yhtiön palvelukseen Kuusankosken vesivoimalaitoksen rakennustyömaalle hän tuli 1943. Sieltä hän siirtyi Kymin höyryosastolle turpiinien hoitajaksi. Nykyistä tehtäväänsä sähköosaston palveluksessa hän on hoitanut tunnollisesti v:sta 1952 lähtien.

HALLAN TEHTAAT

ALVIINA HÄMÄLÄINEN

siivooja ulkotyöosastolta täyttää 60 vuotta 6. 11. Hän on syntynyt Sulka-

valla. Yhtiön palvelukseen hän tuli 1948 siivoojaksi ulkotyöosastolle.

TAAVI MATILAINEN

palovartija täyttää 60 vuotta 4. 12. Hän on syntynyt Sippolassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli ensi kerran 1923 selluloosatehtaalle. Tukkiosastolle hän tuli 1948 ja siirtyi 1957 nykyiseen työhönsä palovartijaksi.

TAIMI KAARNAMAA

höyläämötyöntekijä jalostustehtaalta täyttää 50 vuotta 15. 11. Hän on syntynyt Pieksämäellä. Yhtiön palvelukseen hän tuli ensi kerran 1931 lautatarhalle. Hän on työskennellyt kesäisin useana vuotena eri osastoilla ja tuli jälleen tänä vuonna yhtiön palvelukseen höyläämöille.

EVA HULKKONEN

tukinuitaja tukkiosastolta täyttää 50 vuotta 9. 12. Hän on syntynyt Kymissä. Yhtiön palvelukseen hän tuli ensi kerran 1930 lautatarhalle mittaajaksi. Viimeksi hän tuli yhtiön palvelukseen 1950 lautatarhalle proomun pumppaajaksi. Hän on ollut erilaissa töissä eri osastoilla ja siirtyi nykyiseen työhön tukki-osastolle 1964.

JUANTEHDAS

AARNE KORTTELAINEN

asentaja korjauspajalta täyttää 60 vuotta 25. 11.

VILHO LIPPONEN

lämmittäjä täyttää 60 vuotta 15. 12. Hän on syntynyt Kaavilla. Yhtiön palvelukseen hän tuli jo 1918 työskennellen viilaajaoppilana konepajalla. Tultuaan sotaväestä hän oli aluksi massa-tehtaalla sekatyömiehenä siirtyen sitten höyrylaitoksen puolelle lämmittäjäksi. Hän on palvellut yhtiötä jo yli 47 vuotta

Lauri Åberg

ja työskentelee edelleen lämmittäjän tehtävässä höyrylaitoksella. Vapaa-ajan hetket kuluvat omakotitalon ja kalastuksen parissa.

YRJÖ VOUTILAINEN

hioja täyttää 60 vuotta 16. 12. Hän on syntynyt Juankoskelta. Hän tuli yhtiön töihin 1919 ja on siitä lähtien palvelut tehdasta useissa eri tehtävissä. Aluksi hän toimi tilapäistöissä, mutta siirtyi sitten massatehtaan puolelle. Hän työskenteli tämän jälkeen myös kartonkitehtaalalla. V:sta 1951 alkaen hän on työskennellyt hiojan tehtävässä. Vapaa-aikojen harrastuksena on omakotitalon hoito.

HÖGFORSIN TEHDAS

AILI KORHONEN

puristaja Heinolan tehtaalta täyttää 50 vuotta 18. 11. Hän on syntynyt Leivonmäellä ja tuli yhtiön palvelukseen 1956.

TAUNO STIGELL

työkaluhuoltaja liesiosastolta täyttää 50 vuotta 8. 12. Hän on syntynyt Pyhäjärvellä Ul. Tehtaan liesiosastolle hän tuli työhön 1934 liesien kasaajaksi. Nykyisin hän toimii osaston työkalujen huoltajana.

LEO MATIKKA

työnjohtaja Heinolan tehtaalta täyttää 50 vuotta 11. 12. Hän on syntynyt Simossa. Yhtiön palvelukseen hän tuli 1959 ja toimii kattilaosastolla höyrykattila- ja säiliöosaston työnjohtajana. Hän on tehtaan tuotantokomitean jäsen. Vapaa-ajan harrastuksista mainittakoon mm. ammattiyhdistystoiminta, kalastus ja lenkkeily.

Helvi Lampinen

VILJO HEINONEN

konekaavaaja valimosta täyttää 50 vuotta 29. 12. Hän on syntynyt Pusulassa. Hän on työskennellyt Högforsin tehtaan valimossa v:sta 1945 lähtien.

LAURI ÅBERG

työnjohtaja puhdistamosta täyttää 50 vuotta 29. 12. Hän on syntynyt Pyhäjärvellä Ul. Hän tuli tehtaan työhön jo 13-vuotiaana raudankuljettajaksi. 1931 hän siirtyi liesiosastolle, missä toimi liesien kasaajana valmistaen mm. suuria ravintolaliesiä. Ammattinsa taitavana työntekijänä hänet nimitettiin 1945 puhdistamon työnjohtajaksi.

KIRJAPAINO

HELVI LAMPINEN

tiikelipainaja Kouvolan Kirja- ja Kivipainosta täytti 50 vuotta 3. 11. Hän on syntynyt Mikkelissä. Yhtiön palvelukseen kirjapainoon hän tuli 1930. Aluksi hän toimi postittajana, mutta siirtyi sitten painon puolelle, jossa valmistui kirjaltajaksi. Oltuaan välillä kymmenisen vuotta pois hän tuli 1951 uudelleen kirjapainoon ja toimii tiikelipainajana. Vapaaajat ovat kuluneet tarkoin perheen ja omakotitalon hoitamisessa.

Juho Suominen

Manan majoille

Syyskuun 22 pnä kuoli hakkumies Juho Suominen Kymin selluloosa-tehtaalta. Hän oli syntynyt Keuruulla 30. 10. 1905. Yhtiön palvelukseen hän tuli 1922 sukeltajan apulaiseksi Voikkaan koskityömaalle ja siirtyi sieltä Voikkaan rakennusosastolle. Kuusaan selluloosatehtaalla hän oli kokoojajoneen hoitajan apulaisena ja Voikkaan sähköosastolla asentajana. Työskennellyään välillä toistakymmentä vuotta muualla hän tuli 1942 Kuusaan voimalaitoksen rakennustyömaalle. 1946 hän siirtyi Kymin rautatieosastolle veturinlämmittäjäksi. Kymin selluloosatehtaalle hän tuli 1956 jälkivuolijaksi ja siirtyi 1958 hakkumieheksi. Hän kuului Kuusankosken tehtaiden tuotantokomiteaan. Varsinaisen työnsä ohella hän hoiti lukuisia luottamustehtäviä. Hän kuului Kuusankosken kauppalanvaltuustoon ja lukuisiin lauta- ja johtokuntiin SNS:n Kuusankosken osaston puheenjohtajana hän toimi 15 vuotta. Puolison ja muiden omaisten lisäksi häntä jäi kaipaamaan runsas ystävien ja työtovereiden joukko.

Syyskuun 26 pnä kuoli kirjaltaja Ilmari Heikkinen Kouvolan Kirja- ja Kivipainosta. Hän oli syntynyt Kuopiossa 5. 2. 1903. Harjoitteluvuosien jälkeen hän valmistui ammattiinsa kirjapainoalalle kotikaupungissaan. Yhtiöme kirjapainoon Kouvolaan hän tuli 1925 ja työskenteli siellä kuolemaansa saakka. Hän oli luotettava ja rehti työntekijä sekä pätevä ammattimies. Omaisets, työtoverit ja tuttavat tuntevat hänen äkillisen poismentonsa raskaana menetyksenä.

Ilmari Heikkinen

Liikennetapaturmat ja ensiapu

Maassamme sattuu päivittäin yli sata liikennetapaturmaa. Niissä loukkaantuvat henkilöt saavat usein vakavia vammoja, mikäli säilyvät hengissäkään. Vammat kohdistuvat yleensä useihin elimiin samanaikaisesti saattaen uhrin huonoon kuntoon ja aiheuttaen usein myös hengitysvaikeuksia. Tilannetta saattaa vaikeuttaa se, ettei vahingoittuneella ole päällepäin näkyviä vammoja. Hän voi olla myös tajuttomassa tilassa.

Joutuessamme liikennetapaturmaan tai sen silminnäkijäksi tavallisena 'kadun miehenä' on edessämme vaikea tilanne. Pystymmekö auttamaan tapaturman uhriksi joutuneita?

Tieliikennelaki ja moottoriajoneuvoasetus velvoittavat jokaisen tiellä liikkujan onnettomuuden tapahtuessa antamaan apua vahingoittuneille ja huolehtimaan heidän kuljettamisestaan hoitoon. Välittöminä ensiaputoimenpiteinä tulisi jo tapahtumapaikalla huolehtia vahingoittuneen esteettömästä hengityksestä joko pää-taaksepäin-asennon

Kesäretki

Karkkilan rautatien henkilökunnan kerho teki heinäkuussa retken Hämeeseen. Hauholla vierailtiin liikennepääll. Heinsonsalon kesämökillä, jossa nautittiin muikkukeittoa. Ei ole Hauholla rautatieä, mutta onpa rautatieaseman lyhtypylväs ja komea onkin. Sen ympärille kokoonnuttiin kuvaan.

tai tekohengityksen avulla sekä verenpuodon tyrehtyttämistä. Toimenpiteet pitäisi suorittaa aina ennen vahingoittuneen liikuttelua ja siirtämistä kuljetusajoneuvoon. Muut ensiaputoimenpiteet kuten lastoitus määräytyvät vahingoittuneen kunnan, edessä olevan kuljetusmatkan ja käytettävissä olevan kuljetusvälineen mukaan. Yleisenä sääntönä pidetään, että mitä huonompi alkutilanne on, sitä paremmin on vahingoittunut valmistettava kuljetukseen. Potilaan kuljetusasennon tulisi olla mahdollisimman mukava ja onnettomuuspaikalle pitäisi saada sopiva ajoneuvo, jotta vahingoittunut säästyisi lisäkivilta ja -vammoilta.

Kuljetusvälineenä tulisi käyttää mikäli mahdollista sairausautoa. Sairasautossa olevien paarien avulla on vahingoittunut hyvä nostaa autoon. Toinen mahdollisuus on pakettiauto, jossa vahingoittunut voi olla makuuasennossa kuljetuksen aikana. Ainoastaan pintanaarmuja tai pienen käsivamman saanut potilas kuljetetaan henkilöautoon. Jos sullomme henkilöautoon vaikeasti loukkaantuneen, saattaa hänen tilansa huonontua kuljetuksen aikana. Parempi on siis odottaa ja yrittää saada paikalle hyvä kulkuneuvo kuin kuljettaa potilas ehkä nopeasti mutta tähän tarkoitukseen sopimattomalla kulkuneuvolla hoitoa saamaan.

Tunnustus ansiokkaasta työturvallisuustoiminnasta

Kymin selluloosatehtaan työturvallisuustoimikunnan kokouksessa 29. 9. tehtaan teknillinen johtaja P. Lindqvist lausui kiitokset varastonhoitaja Elvira Redsvenille, joka oli viimeisen kerran mukana työturvallisuustoimikunnan kokouksessa siirtyessään 31. 10.

eläkkeelle. Nti Redsven on 43 vuotta kestäneenä palvelusaikanaan osallistunut innokkaasti tapaturmantorjuntatyöhön. Kymin selluloosatehtaan hän on palvellut keskeytyksettä vuodesta 1923. Hän on yli 20 vuotta kuulunut työosastonsa työturvallisuustoimikuntaan ja tehnyt lukuisia aloitteita työturvallisuuden parantamiseksi. Osastonsa työntekijöiden keskuudessa hänet tunnetaan myös palvelusalttiina ja taitavana ensiavun antajana. Ins. Lindqvist ojensi hänelle yhtiön ja selluloosatehtaan puolesta muistolahjaksi hopealautasen kiitollisuuden ja tunnustuksen osoituksena.

